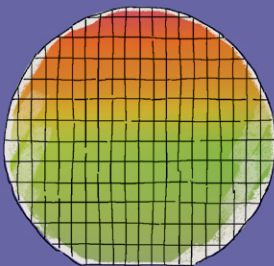

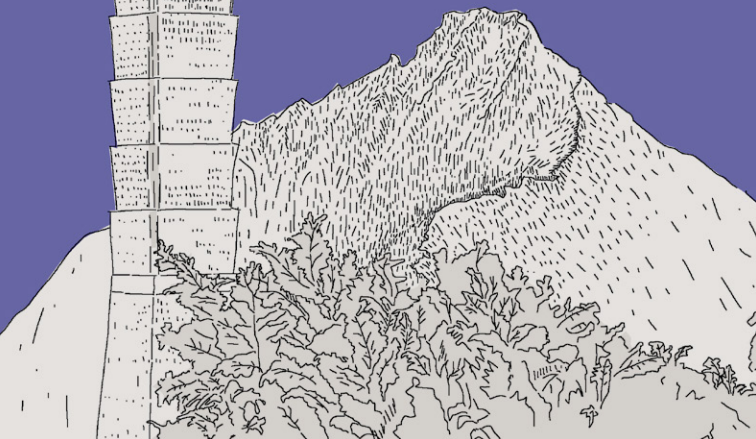
2025-2026

TAIWAN

Sepintas Lalu

Diterbitkan oleh
Kementerian Luar Negeri,
ROC Taiwan

2025-2026

TAIWAN Sepintas Lalu

Halaman ini boleh digunakan sebagai penanda halaman.

Diterbitkan oleh Kementerian Luar Negeri, ROC Taiwan

2025-2026

TAIWAN Sepintas Lalu

Diterbitkan oleh Kementerian Luar Negeri, ROC Taiwan

No. 2, Ketagalan Blvd., Zhongzheng Dist.

Taipei City 100, ROC Taiwan

<https://www.mofa.gov.tw>

Pengarah: Janet H.C. CHANG

Ketua Editor: Wendy CHANG

Editor Urusan: LIU Kun-hao

Editor: Bee CHAN, Meg CHANG, Kai GENACK, Torie GERVAIS,
Laura HUANG, Clare LEAR

Pereka Grafik & Reka Bentuk: HU Ju-yu, CHIANG Chin-an,
LIN Chien-ju, LIN Hsin-chieh

Jurugambar: CHEN Mei-ling, CHIN Hung-hao

Diedarkan oleh Taiwan Panorama Magazine

No. 2, Aiguo West Rd., Zhongzheng Dist.

Taipei City 100, ROC Taiwan

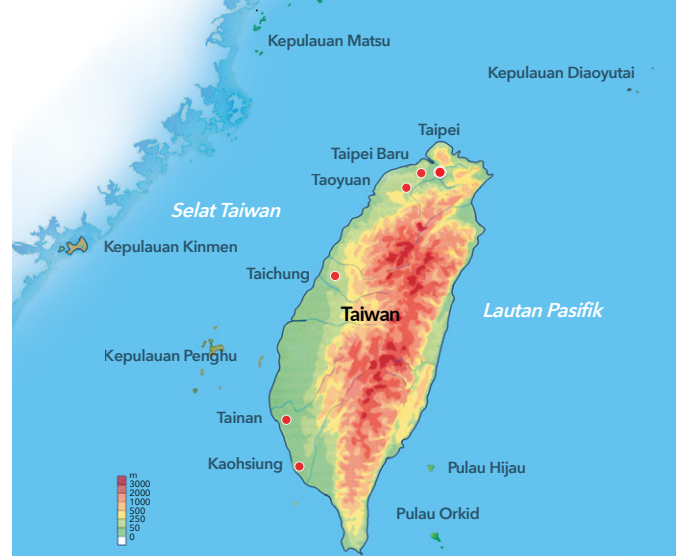
Tel: (+886) 2-2397-0633

<https://www.taiwan-panorama.com>

Hak cipta terpelihara. Tidak dibenarkan mencetak semula mana-mana bahagian atau keseluruhan buku ini tanpa keizinan bertulis daripada pemegang hak cipta.

Agensi untuk dihubungi: Kementerian Luar Negeri, ROC Taiwan

Tel: (+886) 2-3343-2712

Fakta Ringkas

Nama Rasmi ROC Taiwan

Bendera
Kebangsaan

Bunga
Kebangsaan Bunga Plum

Keluasan (Taiwan dan pulau-pulau di sekitarnya) 36,197 kilometer persegi

Jumlah penduduk 23.4 juta (Disember 2024)

Etnik Lebih 94.8 peratus ialah bangsa Han; 2.6 peratus kaum Peribumi Austronesia; 2.6 peratus pendatang baharu, terutamanya dari China dan Asia Tenggara

Kerajaan Demokrasi pelbagai parti

Presiden Lai Ching-te

Ibu Negara Bandar Taipei

Kawasan perbandaran khas Bandar Taipei, Taipei Baru, Taoyuan, Taichung, Tainan, Kaohsiung

Mata wang negara Dolar Taiwan Baru (NT\$ atau TWD)

Bahasa Mandarin (Cina), Taiwan Taigi, Taiwan Hakka, bahasa Peribumi Taiwan

Agama utama Agama Buddha, Taoisme, Kristian, I-Kuan Tao

Rumah Api Keelung, yang dibina di tanjung barat muara pelabuhan pada tahun 1899, menawarkan pelawat dengan pemandangan pelabuhan dan lautan yang menakjubkan.
(Chen Mei-ling)

Kandungan

- 01 Muka Bumi —8
- 02 Penduduk —14
- 03 Sejarah —18
- 04 Sistem Politik —30
- 05 Hal Ehwal Luar Negeri —38
- 06 Hubungan Rentas Selat —50
- 07 Ekonomi —56
- 08 Sains dan Teknologi —66
- 09 Pendidikan —72
- 10 Kebudayaan — 76
- 11 Media — 80
- 12 Melawat Taiwan — 84

Direka bentuk oleh Lin Chien-ju

Fakta Penting

01

Yushan, yang juga dikenali sebagai Gunung Jade merupakan gunung tertinggi di Asia Timur.

Kira-kira 20 peratus daripada tanah negara ini diwartakan sebagai kawasan terlindung.

Muka Bumi

Taiwan terletak di rantau Pasifik Barat, di antara Jepun dengan Filipina. Jajahnya yang luas menjangkau Kepulauan Penghu, Kinmen dan Matsu, serta ratusan pulau kecil yang lain. Keluasan Taiwan dan pulau-pulau di sekitarnya adalah kira-kira 36,197 kilometer persegi. Dengan saiz sebesar Belanda tetapi bilangan penduduk kira-kira 23 juta, Taiwan mempunyai lebih ramai penduduk berbanding tiga perempat negara di dunia.

Taiwan mempunyai banyak kemegahan semula jadi. Sebanyak 268 puncak gunungnya melebihi 3,000 meter manakala kaki gunung yang diliputi hutan pula meliputi lebih daripada separuh kawasannya. Pulau utama juga mempunyai gunung berapi, dataran tinggi, dataran pinggir laut dan lembangan. Diaoyutai Archipelago yang terletak di timur laut Taiwan dan beberapa pulau di Laut China Selatan, termasuk

Taiwan mempunyai beraneka jenis flora dan fauna, termasuk rusa sika Formosa endemik.
(Chin Hung-hao)

Kepulauan Dongsha (Pratas), Nansha (Spratly), Xisha (Paracel) dan Zhongsha (Tebing Macclesfield), juga merupakan sebahagian daripada wilayah Taiwan.

Dengan kedudukannya di laluan arus lautan panas di pantai timur benua Asia, Taiwan mempunyai zon iklim yang berbeza daripada zon tropika hingga zon iklim sederhana. Kepelbagaian iklim berserta tanah yang subur dan taburan hujan yang tinggi menjadikan Taiwan syurga pertanian kerana hampir semua jenis buah-buahan dan sayuran boleh ditanam di Taiwan.

Yushan, puncak tertinggi di Taiwan, merupakan mercu tanda ikonik dan simbol kebangsaan.

(Ihsan Taman Negara Yushan/ Foto oleh Tsui Tsu-hsi)

Fakta Ringkas

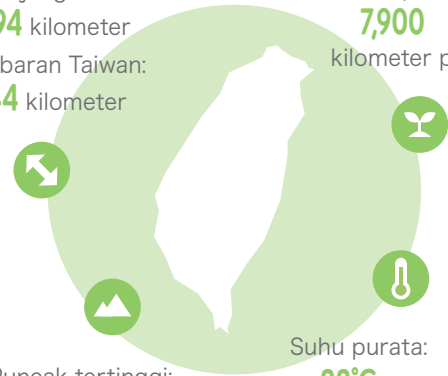
Keluasan tanah: **36,197** kilometer persegi

Kepanjangan Taiwan: **394** kilometer

Kelebaran Taiwan: **144** kilometer

Tanah pertanian: **7,900**

kilometer persegi

Puncak tertinggi:

Yushan (Gunung Jade)
(3,952 meter)

Suhu purata:

22°C

Januari: 18°C
Julai: 29°C

Hal ini juga menjadikan pulau ini taman rekreasi yang mengasyikkan. Pada musim sejuk, pelawat berpeluang menyaksikan pemandangan hujan salji di puncak utara Hehuanshan di Wilayah Nantou sebelum meneruskan perjalanan hanya 200 kilometer jauhnya ke Wilayah Pingtung yang nyaman untuk menyelam di terumbu karang sepanjang hujung bahagian selatan pulau ini.

Sementara itu, pulau-pulau yang lebih kecil juga mempunyai ciri-ciri semula jadi yang unik, seperti tiang

basalt di Kepulauan Penghu dan kolam air panas laut di sepanjang pantai Pulau Hijau dan Pulau Guishan.

Flora dan Fauna

Iklm Taiwan yang beraneka daripada zon tropika hingga zon iklim sederhana dan kepelbagaian topografinya menyumbang kepada kekayaan flora dan fauna yang beraneka jenis di pulau ini. Lebih kurang 123 spesies mamalia, 758 spesies burung, 117 spesies reptilia, 43 spesies amfibia, 404 spesies rama-rama dan 2,975 spesies ikan dikenal pasti mendiami Taiwan. Tumbuh-tumbuhan di pulau ini pula terdiri daripada 790 spesies paku-pakis, 5,718 spesies angiosperma dan 108 spesies gimnosperma. Untuk melindungi ekosistem yang menampung habitat tumbuhan dan haiwan ini, pihak kerajaan telah mewartakan lebih kurang 20 peratus daripada keluasan negara sebagai kawasan terlindung, termasuk sembilan taman negara dan satu taman alam negara, 22 rizab semula jadi untuk ekosistem khas, 6 kawasan hutan simpan, 21 kawasan perlindungan hidupan liar dan 39 habitat utama hidupan liar.

Ikan salmon darat Formosa (*Oncorhynchus masou formosanus*) adalah salah satu spesies endemik yang paling terkenal di Taiwan. Ikan ini dipercayai terperangkap di dalam air gunung yang dingin di kawasan tengah Taiwan semasa zaman air batu akhir apabila paras laut turun secara mendadak, hal ini menghalang ikan ini berulang-alik di antara air tawar dengan air masin. Untuk melindungi spesies ikan terancam ini, Pusat Perlindungan Ikan Salmon Darat Formosa telah ditubuhkan di hulu Sungai Dajia, Taman Negara Shei-Pa.

Taman-Taman Negara

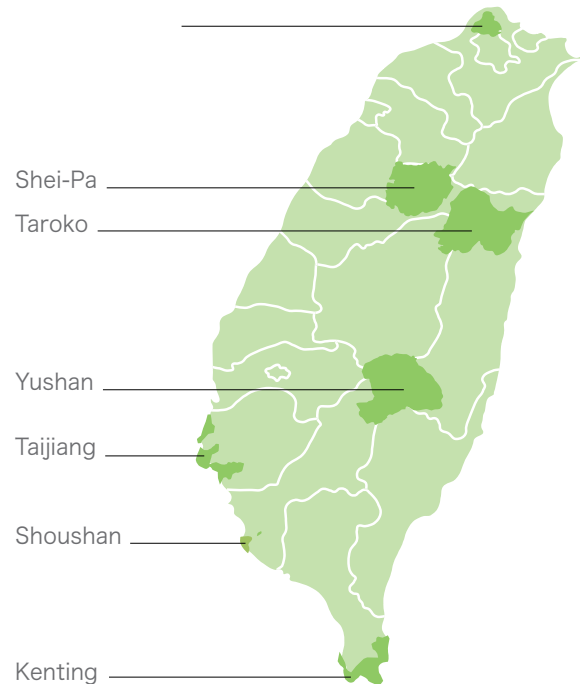
Kinmen

Penghu Selatan

Atol Dongsha

Fakta Penting

02

Terdapat 16 suku kaum Peribumi yang diiktiraf secara rasmi di Taiwan.

Negara ini juga didiami oleh lebih 600,000 pendatang baharu, kebanyakannya dari China dan Asia Tenggara.

Penduduk

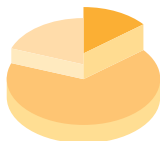
Taiwan sering digambarkan sebagai sebuah negara yang didominasi oleh masyarakat Cina Han kerana lebih 95 peratus penduduknya mendakwa mereka berasal daripada bangsa Han. Namun hakikatnya, salasilah keturunan penduduk Taiwan ternyata lebih kompleks. Kemasukan pendatang Cina secara besar-besaran bermula pada kurun ke-17 dan membawa masuk pelbagai kaum etnik dengan bahasa dan budaya yang berbeza. Mereka menetap bersama

Rombongan Peribumi Alefis yang berpangkalan di Wilayah Hualien mempersembahkan tarian tradisional pada Sambutan Hari Kebangsaan 2024. (Chin Hung-hao)

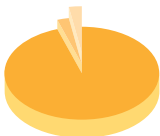
Fakta Ringkas

Jumlah Penduduk: **23,400,220** (Disember 2024)

Struktur populasi:

- 0-17 tahun: 14.28%
- 18-64 tahun: 66.53%
- 65 tahun ke atas: 19.18%

Etnik:

- Cina Han: 94.8%
- Kaum Peribumi: 2.6%
- Pemandatang baharu: 2.6%

Kadar kelahiran kasar (2024): **5.76** (setiap 1,000 orang)

Kadar kematian kasar (2024): **8.63** (setiap 1,000 orang)

Jangka hayat (2023): **80.23** tahun

Lelaki:

76.94 tahun

Perempuan:

83.74 tahun

suku kaum Peribumi Austronesia yang telah lama mendiami Taiwan, masing-masing mempunyai tradisi dan struktur sosialnya yang tersendiri. Tahun-tahun kebelakangan ini telah menyaksikan ketibaan ramai pendatang baharu dari China dan Asia Tenggara. Pada masa ini, bilangan pendatang baharu di Taiwan telah mencecah 600,000 orang.

Kebelakangan ini, terdapat kesedaran yang lebih tinggi di Taiwan untuk menentang warisan budaya 16 etnik berbahasa Austronesia yang diiktiraf secara rasmi. Kumpulan minoriti ini merangkumi lebih sedikit daripada 2.6 peratus jumlah penduduk. Organisasi awam dan swasta sedang berusaha menghidupkan semula bahasa dan budaya mereka, hal ini boleh dibuktikan melalui pelancaran rangkaian Televisyen Peribumi Taiwan dan kelulusan Akta Asas Kaum Peribumi.

Penyepaduan dan interaksi arus kemanusiaan ini telah membantu mentransformasikan Taiwan menjadi sebuah masyarakat yang lebih terbuka dan memandang ke hadapan, dengan menggabungkan pelbagai unsur dari seluruh dunia sebagai sebahagian daripada identiti bersama yang berkembang.

Fakta Penting

03

Orang Belanda dan Sepanyol telah membina petempatan di Taiwan pada awal kurun ke-17.

Kira-kira 1.2 juta orang telah berpindah dari China ke Taiwan bersama dengan kerajaan Republik China ROC (Taiwan) pada lewat tahun 1940-an hingga awal tahun 1950-an.

Sejarah

Republik China ROC (Taiwan) diasaskan di negara China pada tahun 1912. Ketika itu, Taiwan berada di bawah penjajahan Jepun susulan Perjanjian Shimonoseki 1895 yang menyaksikan penyerahan Taiwan kepada Jepun oleh dinasti Qing. Selepas Jepun menyerah kalah apabila Perang Dunia Kedua berakhir, Taiwan dan Penghu diserahkan kepada ROC.

Pada tahun 1949, Kerajaan ROC berpindah ke Taiwan semasa Perang Saudara dengan Parti Komunis China. Sejak dari itu, ROC telah mengamalkan kedaulatan pentadbirannya ke atas pulau utama Taiwan dan beberapa pulau di sekitarnya. Peristiwa ini telah mengasingkan Taiwan dan China di bawah dua pemerintahan yang berbeza. Republik Rakyat China tidak pernah melaksanakan bidang kuasanya ke atas Taiwan atau pulau-pulau lain yang ditadbir oleh ROC.

Kesan paku dinding buatan besi tempaan yang dipasang oleh orang Belanda masih kelihatan pada dinding Fort Zeelandia binaan kurun ke-17 di bandar Tainan, bahagian selatan Taiwan. (Chen Mei-ling)

Garis Masa Sejarah

Walaupun garis masa berikut terfokus pada sejarah Taiwan yang direkodkan kira-kira 400 tahun lalu, tetapi negara ini telah didiami oleh kaum Austronesia selama beribu-ribu tahun lamanya.

1500-an Kumpulan kecil pedagang Cina, nelayan dan lanun melawat Taiwan dalam tempoh ini. Pelayar-pelayar Eropah yang melalui Taiwan dipercayai telah merekodkan nama pulau ini sebagai Ilha Formosa.

1624 Syarikat Hindia Timur Belanda menubuhkan pangkalan di barat daya Taiwan, seterusnya membawa pembaharuan dalam amalan pertanian masyarakat Peribumi dan mengupah buruh Cina untuk bekerja di sawah padi dan ladang tebu.

1626 Pengembara Sepanyol menubuhkan pangkalan di bahagian utara Taiwan, tetapi diusir oleh orang Belanda pada tahun 1642.

1662 Zheng Cheng-gong, juga dikenali sebagai Koxinga, melarikan diri daripada penaklukan dinasti Ming (1368–1644) oleh Manchuria, menghalau orang Belanda dari Taiwan dan mengambil alih kuasa pemerintahan di pulau tersebut.

1683 Tentera dinasti Qing (1644–1912) menguasai kawasan pantai barat dan pantai utara Taiwan.

1885 Taiwan diisytiharkan sebagai wilayah Empayar Qing.

1895 Berikutan kekalahan dalam Perang Sino-Jepun Pertama (1894-1895), kerajaan Qing menandatangani Perjanjian Shimonoseki dan menyerahkan Taiwan kepada Jepun.

1911–1912 Tentera revolusi China menggulingkan Empayar Qing dan menubuhkan ROC.

1943 Semasa Perang Dunia Kedua, pemimpin ROC, Chiang Kai-shek telah bermesyuarat dengan Presiden Amerika Syarikat, Franklin Roosevelt dan Perdana Menteri Britain, Winston Churchill di Kaherah. Perisytiharan Kaherah yang terhasil menyatakan bahawa "...Formosa [Taiwan] dan Pescadores [Kepulauan Penghu] hendaklah dipulangkan kepada ROC..."

1945 ROC, United Kingdom dan Amerika Syarikat sepakat mengeluarkan Perisytiharan Potsdam yang menggesa Jepun menyerah kalah tanpa syarat dan menegaskan bahawa Perisytiharan Kaherah mesti dilaksanakan.

Selepas Perang Dunia Kedua, wakil kerajaan ROC menerima penyerahan kalah tentera Jepun di Taiwan. Chen Yi selaku Ketua Eksekutif Wilayah Taiwan menghantar satu memorandum kepada gabenor jeneral Jepun di Taiwan, menyatakan bahawa "Saya mengambil alih semua kemudahan dan aset sah yang berkaitan dengan wilayah, rakyat, pentadbiran, politik, ekonomi dan kebudayaan Taiwan (termasuk Kepulauan Penghu).

1947 Perlembagaan ROC diisytiharkan pada 1 Januari dan dijadualkan berkuat kuasa pada 25 Disember. Pada bulan Mac dan bulan-bulan berikutnya, tentera ROC yang dihantar dari China telah berjaya menewaskan pemberontakan besar-besaran penduduk Taiwan yang berlaku susulan Peristiwa 228 (28 Februari).

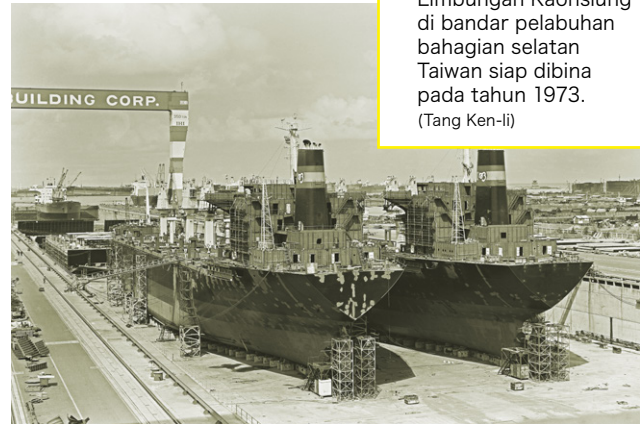
1948 Apabila perang saudara besar-besaran berlaku di China antara kerajaan ROC pimpinan Kuomintang dengan Parti Komunis China (PKC), Peruntukan Sementara Dalam Tempoh Mobilisasi Negara Bagi Menewaskan Pemberontakan Komunis telah digubal. Peruntukan ini mengatasi Perlembagaan ROC dan melebarkan kuasa presiden dengan lebih meluas. Dengan itu bermulanya era Keganasan Putih (White Terror) yang berlanjutan sehingga tahun 1991 apabila Peruntukan Sementara tersebut ditarik balik.

1949 Kerajaan ROC berpindah ke Taiwan, diikuti dengan perpindahan 1.2 juta rakyat China ke Taiwan. Pada 25 Oktober, Pertempuran Kuningtou meletus di Kinmen, dengan angkatan tentera ROC berjaya menewaskan Parti Komunis China (PKC) di pantai barat laut pulau tersebut.

Undang-undang tentera diisytiharkan di Taiwan dan terus berkuat kuasa sehingga tahun 1987.

1952 Selepas Perjanjian Keamanan San Francisco 1951 dengan Jepun ditandatangani oleh 48 negara bersekutu bagi pihak Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB), Perjanjian Keamanan ditandatangani antara ROC dengan Jepun di Taipei Guest House, dengan ini menamatkan perang antara kedua-dua pihak tersebut secara rasmi. Menurut Fasal 2 dalam Perjanjian San Francisco, Jepun telah melepaskan semua hak, pemilikan dan tuntutan terhadap Formosa (Taiwan), dan Pescadores (Penghu), Kepulauan Spratly (Nansha) dan Kepulauan Paracel (Xisha). Semua perjanjian, perisytiharan dan persetujuan sebelum 9 Disember 1941 antara China dengan Jepun menjadi tidak sah dan terbatal.

1954 Perjanjian Pertahanan Bersama ROC-Amerika Syarikat ditandatangani di Washington.

Limbungan Kaohsiung di bandar pelabuhan bahagian selatan Taiwan siap dibina pada tahun 1973. (Tang Ken-li)

1958 23 Ogos menandakan bermulanya pertempuran rejimen meriam antara garison ROC di Pulau Kinmen dengan tentera China yang berterusan selama lebih 40 hari.

1966 Zon Pemprosesan Eksport yang pertama dibina di Bandar Kaohsiung, bahagian selatan Taiwan. Pembinaan zon tersebut memacu pembangunan ekonomi Taiwan dan menjadi contoh untuk diikuti oleh negara-negara lain.

1968 Sistem pendidikan wajib selama sembilan tahun dilancarkan sementara kurang daripada sembilan negara di seluruh dunia mempunyai sistem pendidikan wajib yang sama atau lebih panjang daripada tempoh ini.

1971 Perhimpunan Agung Bangsa-Bangsa Bersatu meluluskan Resolusi Bangsa-Bangsa Bersatu 2758 pada 25 Oktober, yang mengiktiraf Republik Rakyat China (PRC) sebagai satu-satunya wakil China yang sah kepada badan global. ROC menarik diri daripada Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB).

1979 Para aktivis demokrasi yang mengadakan demonstrasi di Kaohsiung diberkas dan dipenjarakan berikutan peristiwa yang dikenali sebagai Insiden Kaohsiung, yang akhirnya membawa kepada penubuhan dan pembentukan Parti Progresif Demokratik (DPP) pada tahun 1986.

1987 Undang-undang tentera, yang berkuat kuasa sejak 1949 ditamatkan. Larangan pembentukan parti politik baharu dan penerbitan berita telah dimansuhkan. Proses demokrasi giat diteruskan dan pergerakan penduduk merentasi selat kini bermula.

1991 Peruntukan Sementara Dalam Tempoh Mobilisasi Negara Bagi Menewaskan Pemberontakan Komunis dihapuskan. Pilihan raya yang menyeluruh untuk semua wakil kongres, termasuk ahli Dewan Perundangan dan Perhimpunan Kebangsaan, diadakan semula dari tahun 1991 hingga 1992, memberikan rakyat Taiwan perwakilan penuh. Bermula dari tahun 1991 sehingga 2005, Perlembagaan ROC Taiwan telah dipinda sebanyak tujuh kali. Taiwan menjadi ahli Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik.

1992 Wakil-wakil kerajaan dari seberang Selat Taiwan mengadakan perjumpaan buat pertama kali di Hong Kong dan berjaya mencapai persetujuan serta persefahaman dalam pelbagai isu selepas beberapa sesi komunikasi dan rundingan.

1995 Program Insurans Kesihatan Kebangsaan bermula. Akta Pelupusan dan Pampasan Peristiwa 228 mula berkuat kuasa.

1996 ROC mengadakan pilihan raya presiden dan naib presiden yang pertama, diakhiri dengan Lee Teng-hui daripada parti KMT dan calon timbalannya Lien Chan menang dengan majoriti undi 54 peratus.

2000 Chen Shui-bian dan Annette Lu Hsiu-lien daripada DPP dipilih sebagai presiden dan naib presiden, dengan ini mengambil alih tampuk kepimpinan negara daripada parti KMT yang telah memerintah selama lebih 50 tahun. Peristiwa ini juga menandakan pemindahan kuasa eksekutif kerajaan ROC di Taiwan buat pertama kali antara parti-parti politik.

2002 Taiwan menjadi ahli Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO). Dua undang-undang pertahanan negara berdasarkan prinsip penyatuan penggubalan dasar dan perintah ketenteraan dikuatkuasakan secara rasmi pada 1 Mac. Jawatankuasa rendah baharu Kementerian Pertahanan Negara ditubuhkan dan diatur dengan peraturan-peraturan untuk menjalankan tugas nasionalisasi angkatan tentera.

2003 Dewan Perundangan meluluskan Akta Referendum yang memberikan hak di sisi undang-undang kepada rakyat untuk mengundi secara langsung dalam isu-isu yang melibatkan kepentingan setempat atau negara.

2004 Referendum negara yang pertama diadakan sempena pilihan raya presiden dan naib presiden ketiga, diakhiri dengan Chen dan Lu dipilih semula.

2005 Dewan Perundangan meluluskan pakej pindaan perlembagaan untuk mengurangkan separuh kerusi dewan daripada 225 kepada 113 kerusi dan memperkenalkan sistem "satu daerah, dua undi" untuk pilihan raya perundangan.

2008 Ma Ying-jeou dan Vincent C. Siew daripada parti KMT memenangi pilihan raya sebagai presiden dan naib presiden, menandakan pemindahan kuasa eksekutif buat kali kedua antara parti-parti politik.

2009 Taiwan menghadiri Perhimpunan Kesihatan Sedunia sebagai pemerhati. Penyertaan ini adalah penyertaannya yang pertama dalam aktiviti Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) sejak ia menarik diri pada tahun 1971.

2010 Taiwan menandatangani Perjanjian Rangka Kerja Mengenai Kerjasama Ekonomi Rentas Selat dengan China untuk menyelaraskan hubungan ekonomi dan perdagangan merentasi Selat Taiwan.

2011 Taiwan merayakan ulang tahun ROC ke-100.

2013 Taiwan menandatangani perjanjian kerjasama ekonomi dengan New Zealand dan perjanjian perkongsian ekonomi dengan Singapura.

Taiwan menghadiri perhimpunan ke-38 Persatuan Penerbangan Awam Antarabangsa sebagai tetamu kepada presiden majlis.

2014 Menteri Majlis Hal Ehwal Tanah Besar China, Wang Yu-chi, bertemu dengan Zhang Zhijun, pengarah Pejabat Hal Ehwal Taiwan China, pada bulan Februari di Nanjing. Peristiwa ini menandakan hubungan rasmi yang pertama antara kedua-dua ketua agensi kerajaan yang bertanggungjawab menguruskan hubungan rentas selat.

Penunjuk perasaan Pergerakan Sunflower menduduki Dewan Perundangan untuk menentang dan menghalang kelulusan Perjanjian Perdagangan Perkhidmatan Rentas-Selat.

Seramai 11,130 calon dipilih di seluruh negara dalam sembilan kategori wakil kerajaan tempatan melalui pilihan raya tempatan "sembilan-dalam-satu".

2015 Presiden Ma dan pemimpin China, Xi Jinping, bertemu di Singapura pada bulan November. Peristiwa ini menandakan pertemuan pemimpin peringkat atasan yang pertama antara kedua-dua pihak dalam tempoh 66 tahun.

Taiwan menandatangani Perjanjian Fasilitasi Perdagangan WTO dan menghantar instrumen penerimaannya kepada organisasi tersebut.

2016 Tsai Ing-wen dan Chen Chien-jen daripada DPP dipilih sebagai presiden dan naib presiden. DPP menguasai majoriti dalam Parlimen buat pertama kali setelah berjaya memenangi 68 daripada 113 kerusi.

Presiden Tsai Ing-wen memohon maaf secara rasmi bagi pihak kerajaan kepada masyarakat Peribumi Taiwan atas kesengsaraan dan ketidakadilan yang mereka lalui sejak berkurun-kurun dahulu.

2017 Akta Pembangunan Bahasa Peribumi digubal untuk memulihara dan mempromosikan bahasa ibunda 16 kaum Peribumi yang diiktiraf secara rasmi di Taiwan.

Taiwan menjadi tuan rumah bagi Universiade Musim Panas Taipei 2017.

FORMOSAT-5, satelit pemerhatian Bumi resolusi ultra tinggi pertama buatan negara ini, telah dilancarkan.

2018 Suruhanjaya Keadilan Peralihan Taiwan dirasmikan pada 31 Mei. Presiden Tsai memohon maaf kepada mangsa penganiayaan politik semasa era Keganasan Putih (White Terror) di Taiwan yang bermula dari tahun 1949 hingga 1991 berikutan keputusan Suruhanjaya untuk memadamkan rekod jenayah mereka.

2019 Undang-undang yang membenarkan perkahwinan sejenis di sisi undang-undang telah diluluskan, menjadikan Taiwan negara pertama di Asia yang membenarkan Kesatuan LGBTQ+ (Lesbian, Gay, Biseksual, Transgender dan Pelik).

2020 Penyandang presiden Tsai Ing-wen dan calon timbalannya Lai Ching-te daripada parti DPP memenangi pilihan raya presiden dan naib presiden 2020. DPP mengekalkan majoriti dalam Parlimen.

2022 Kementerian Pertahanan Negara menubuhkan Agensi Mobilisasi Pertahanan Menyeluruh untuk menggunakan rizab tentera dan memberikan bantuan untuk semua aktiviti dan hal ehwal yang berkaitan.

Kementerian Hal Ehwal Digital ditubuhkan pada 27 Ogos untuk memudahkan pembangunan dan menyelaraskan perancangan tadbir urus digital dan infrastruktur secara menyeluruh.

2024 Lai Ching-te dan Hsiao Bi-khim daripada DPP telah dipilih sebagai presiden dan naib presiden. Ini merupakan kali pertama sebuah parti memegang jawatan presiden dan naib presiden selama tiga penggal berturut-turut sejak Taiwan memulakan pilihan raya presiden secara langsung pada 1996.

2025 Dewan Perwakilan Amerika Syarikat meluluskan Akta Solidariti Antarabangsa Taiwan pada 5 Mei, menyatakan bahawa Resolusi UNGA 2758 tidak menangani isu perwakilan Taiwan dan rakyatnya dalam PBB atau organisasi berkaitan. Akta itu seterusnya mengesahkan penentangan AS terhadap sebarang inisiatif yang bertujuan untuk mengubah status Taiwan tanpa persetujuan rakyat Taiwan.

Pameran di Muzium Arkeologi Shihsanhang di Bandar Taipei Baru memberi tumpuan kepada sejarah awal Taiwan. (Pang Chia-shan)

Fakta Penting

04

Presiden dan naib presiden dipilih secara langsung setiap empat tahun.

Dalam pilihan raya perundangan Taiwan, setiap pengundi membuang satu undi untuk daerah mereka dan satu lagi untuk kerusi umum.

Sistem Politik

Perlembagaan yang berkuat kuasa pada 1 Januari 1947 tidak memulakan peranannya sebagai asas pemerintahan demokratik dan kedaulatan undang-undang sehingga tahun 1987 apabila undang-undang tentera dimansuhkan di Taiwan. Ia telah dipinda pada tahun 1991, 1992, 1994, 1997, 1999, 2000 dan 2005.

Salah satu impak utama daripada pindaan ini ialah sejak tahun 1991, pihak kerajaan telah mengiktiraf bahawa bidang kuasanya hanya meliputi kawasan di bawah kawalannya. Oleh itu, presiden dan ahli dewan undangan akan dipilih oleh dan bertanggungjawab terhadap pengundi di kawasan terbabit sahaja.

Pasukan Aerobatik Thunder Tigers Tentera Udara ROC Taiwan terbang di atas Pejabat Presiden pada 10 Oktober untuk meraikan Hari Kebangsaan ke-113.
(Chin Hung-hao)

Selaras dengan pindaan perlembagaan yang diisytiharkan pada bulan Jun 2005, bilangan kerusi di Dewan Perundangan telah dikurangkan daripada 225 kepada 113, manakala tempoh jawatan ahli dewan undangan telah ditambah daripada tiga tahun kepada empat tahun. Menurut sistem pilihan raya ahli dewan undangan yang baharu, setiap daerah pilihan raya boleh memilih hanya satu kerusi. Setiap pengundi membuang satu undi untuk daerah dan satu lagi untuk kerusi umum. Kuasa untuk meratifikasi pindaan perlembagaan dilaksanakan oleh rakyat melalui referendum.

Peringkat Kerajaan

Kerajaan pusat terdiri daripada presiden dan lima cabang utama, atau Dewan (yuan). Pada masa ini, kerajaan tempatan merangkumi enam perbandaran khas, 13 wilayah, dan tiga perbandaran berautonomi dengan status yang sama dengan wilayah. Sejak tahun 2014, semua ketua dan wakil kerajaan tempatan telah dipilih secara serentak di bandar dan wilayah di seluruh Taiwan setiap empat tahun. Selain itu, terdapat 198 pekan dan bandar yang ditadbir oleh wilayah, serta 170 daerah—termasuk enam daerah pergunungan yang didiami oleh penduduk Peribumi—di perbandaran berautonomi dan khas.

Perbandaran khas ialah entiti pentadbiran peringkat atasan yang berada di bawah bidang kuasa langsung kerajaan pusat. Ia memainkan peranan penting dalam menerajui pembangunan serantau. Status ini memberikannya akses kepada pembiayaan kerajaan yang lebih besar, peluang penubuhan agensi tambahan dan pengambilan lebih ramai penjawat awam. Mengikut susunan bilangan penduduk, enam perbandaran khas tersebut ialah Bandar Taipei Baru, Taichung, Kaohsiung, Taipei, Taoyuan dan Tainan.

Lima Cabang Kerajaan Pusat

Dewan Eksekutif

Merangka dan melaksanakan dasar

Dewan Perundangan

Mengkaji semula dan menggubal undang-undang, mengadakan sidang untuk membahaskan usul dasar, menyemak anggaran belanjawan dan operasi kerajaan

Dewan Penilaian

Menguruskan sistem perkhidmatan awam

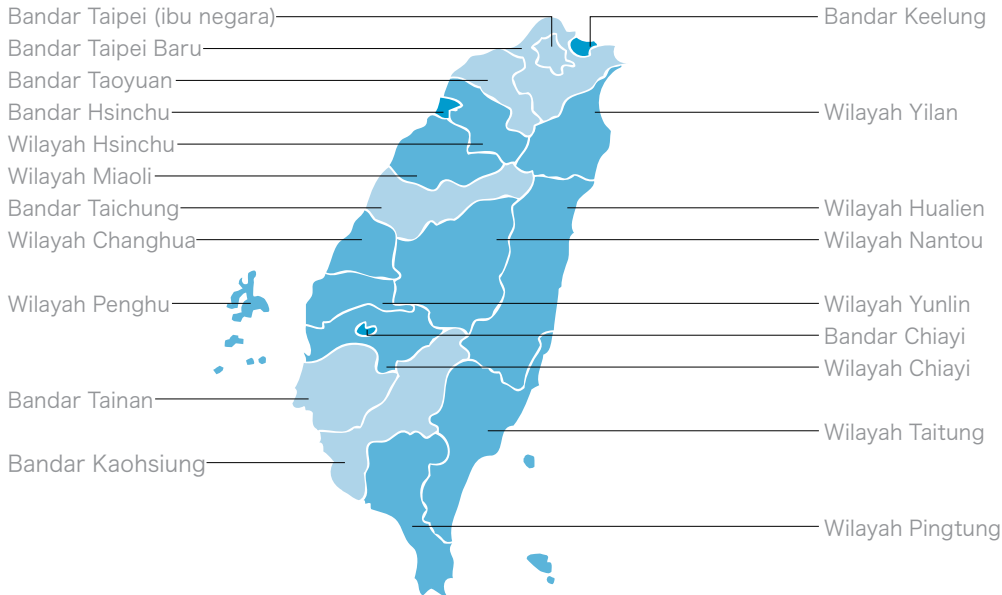
Dewan Kehakiman

Menyelia sistem mahkamah negara

Dewan Kawal Selia

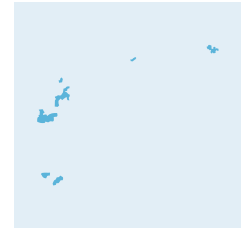
Mendakwa dan menghukum pegawai kerajaan, mengaudit agensi-agensi kerajaan

Kawasan Pentadbiran Tempatan

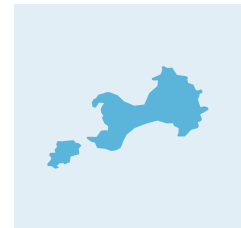

- 6 Perbandaran khas
- 13 Wilayah
- 3 Perbandaran berautonomi

Wilayah Lienchiang

Wilayah Kinmen

Presiden dan Perdana Menteri

Presiden dan naib presiden dipilih secara langsung, berkhidmat selama satu penggal (empat tahun)

dan boleh dipilih semula untuk satu penggal lagi. Presiden ialah ketua negara dan pemerintah tertinggi angkatan bersenjata, mewakili negara dalam hubungan luar negeri dan diberi kuasa untuk

melantik ketua bagi empat cabang kerajaan, termasuk Perdana Menteri yang berperanan mengetuai Dewan Eksekutif dan bertanggungjawab menghantar laporan secara tetap kepada Dewan Perundangan (Badan Perundangan). Ketua-ketua kementerian, suruhanjaya dan agensi di bawah Dewan Eksekutif dilantik oleh Perdana Menteri dan membentuk Majlis Dewan Eksekutif, atau Kabinet. Dewan Eksekutif sedang disusun semula bagi mengurangkan bilangan organisasi Kabinet daripada 37 kepada 31.

Selepas penyusunan semula yang bermula pada tahun 2012, Dewan Eksekutif merangkumi 15 kementerian, 9 majlis, 3 agensi bebas dan 4 organisasi lain. Di bawah perlembagaan, pelantikan Perdana Menteri oleh Presiden mahupun pelantikan menteri-menteri utama oleh Perdana Menteri tidak memerlukan pengesahan dewan perundangan.

Pelantikan ahli Dewan Kawal Selia, Dewan Penilaian dan Dewan Kehakiman oleh Presiden mesti disahkan oleh Dewan Perundangan. Ahli Dewan Perundangan akan melantik Ketua Dewan, atau speaker, dalam kalangan mereka sendiri.

Parti Politik

Presiden memainkan peranan utama dalam operasi keseluruhan kerajaan ROC. Istilah "parti pemerintah" pula merujuk kepada parti politik yang menduduki Pejabat Presiden. Wakil Parti Kuomintang memegang jawatan presiden di Taiwan selama lebih lima dekad sebelum Parti Progresif Demokratik (DPP) memenangi pilihan raya presiden pada tahun 2000

dan 2004. KMT berjaya merebut kembali tampuk pemerintahan pada tahun 2008 dan 2012. DPP memenangi pilihan raya presiden tahun 2016, 2020 dan 2024, inilah kali pertama sesebuah parti kekal berkuasa selama tiga penggal berturut-turut sejak demokrasi. Dalam pilihan raya parlimen pada Januari 2024, KMT memenangi 52 daripada 113 kerusi, manakala DPP memenangi 51 kerusi, Parti Rakyat Taiwan (TPP) memperoleh 8 kerusi dan calon bebas pula memperoleh 2 kerusi.

Fakta Penting

05

Sejumlah 173 negara dan wilayah menawarkan kemasukan tanpa visa, visa pendaratan atau e-visa kepada pemegang pasport ROC Taiwan.

Taiwan satu-satunya negara dalam Program Pengecualian Visa AS yang tidak mempunyai hubungan diplomatik rasmi dengan AS (Amerika Syarikat).

Hal Ehwal Luar Negeri

ROC Taiwan sebuah negara berdaulat dan merdeka yang memiliki angkatan pertahanan negara sendiri dan mengendalikan hal ehwal luarnya sendiri. Sebagaimana termaktub dalam perlembagaan, negara ini berhasrat untuk "memupuk hubungan kejiwaan yang baik dengan negara-negara lain, menghormati perjanjian dan Piagam Bangsa-Bangsa Bersatu ... menggalakkan kerjasama antarabangsa, meningkatkan keadilan antarabangsa dan menjaga keamanan dunia." Objektif utama dasar luar adalah untuk mengekalkan persekitaran yang memberangsangkan demi pembangunan jangka panjang negara.

Berdasarkan konsep diplomasi berasaskan nilai oleh Presiden Lai Ching-te dan visi Taiwan sebagai kuasa ekonomi global, Taiwan menggalakkan dasar diplomasi bersepadu.

Presiden Lai Ching-te bertemu dengan Presiden Bernardo Arévalo dari Guatemala di Pejabat Presiden, Bandar Taipei. (Ihsan Pejabat Presiden)

Dengan membina tiga tonggak demokrasi, keamanan dan kemakmuran, Taiwan memperluaskan kerjasama dan memperdalam perkongsian untuk mewujudkan faedah bersama dan berkongsi kelimpahan dengan sekutu diplomatik dan negara yang berpandangan serupa.

Melalui Dasar Baharu Pandang ke Selatan, Taiwan sedang berusaha untuk mengukuhkan lagi hubungan dengan Australia, New Zealand, enam negara Asia Selatan dan 10 negara anggota ASEAN. Matlamat jangka panjang adalah untuk membina kerjasama baharu yang membuktikan bahawa Taiwan adalah rakan kongsi yang boleh dipercayai.

Taiwan mempunyai hubungan rasmi dengan sekutu diplomatik dan hubungan rapat dengan banyak negara yang berpandangan serupa seperti Australia, Kanada, India, Jepun, New Zealand, Korea Selatan, United Kingdom, Amerika Syarikat, dan Kesatuan Eropah dan negara-negara anggotanya.

Penyertaan Antarabangsa

Taiwan menjadi ahli tetap dalam 45 organisasi antara kerajaan (IGO) dan badan-badan subsidiarinya, termasuk Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO), Kerjasama Ekonomi Asia-Pasifik (APEC), Pertubuhan Kesihatan Haiwan Sedunia dan Bank Pusat Amerika untuk Integrasi Ekonomi (CABEI). Taiwan mempunyai status pemerhati atau selainnya dalam 30 IGO dan badan-badan subsidiarinya, termasuk Bank Eropah untuk Pembinaan Semula dan Pembangunan (EBRD) serta jawatankuasa untuk kedua-dua Organisasi Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD) dan Sistem Integrasi Amerika Tengah. Lantaran pasaran modal Taiwan yang kukuh dan kedudukannya yang penting di Asia, Bank Pusat Amerika untuk Integrasi Ekonomi (CABEI) membuka sebuah pejabat di Taiwan pada 6 Julai 2021,

menjadikannya cawangan baharu pertama yang dibuka di luar Amerika Tengah dan memperdalam penyertaan Taiwan dalam integrasi serantau di luar Indo-Pasifik.

Taiwan akan mempertahankan kedaulatan dan maruah negara serta mempertingkatkan kebajikan rakyatnya sementara melibatkan diri dan menyumbang dalam komuniti antarabangsa secara pragmatik dan profesional. Demi tujuan ini, Taiwan bergiat dalam sistem PBB dan juga dalam organisasi antara kerajaan dan mekanisme lain seperti Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO), Pertubuhan Penerbangan Awam Antarabangsa (ICAO), Persidangan Rangka Kerja PBB Tentang Perubahan Iklim dan Pertubuhan Polis Jenayah Antarabangsa (Interpol) untuk melindungi dan menyumbang kepada kemanusiaan dan kebajikan semua insan. Pendekatan terbuka Taiwan ini telah mendapat sokongan padu daripada sekutu diplomatik dan negara-negara lain yang berpandangan serupa.

Hubungan Mantap

Sehingga 12 Mei 2025, 173 negara dan wilayah telah menawarkan kemasukan tanpa visa, visa pendaratan atau e-visa kepada pemegang pasport Taiwan. Taiwan juga telah menandatangani perjanjian visa melancong sambil bekerja dengan 17 negara.

Antara 40 negara dalam Program Pengecualian Visa AS, Taiwan satu-satunya negara yang tidak mempunyai hubungan diplomatik rasmi dengan AS. Hal ini menunjukkan hubungan kepercayaan yang rapat antara kedua-dua pihak. Akta Perhubungan Taiwan yang diluluskan oleh Kongres AS pada 1979 terus memberikan asas kukuh terhadap kerjasama Taiwan-AS tanpa hubungan diplomatik rasmi. Pihak AS telah berulang kali membaharui komitmen keselamatannya dengan

Taiwan di bawah TRA dan Six Assurances. Pada 2018, Akta Perjalanan Taiwan diluluskan sebulat suara oleh Kongres AS dan dimeterai oleh Presiden AS pada masa itu, Donald J. Trump. Undang-undang ini menggalakkan lawatan pegawai-pegawai semua peringkat dari kedua-dua pihak, menandakan sokongan yang kuat untuk Taiwan daripada institusi eksekutif dan perundangan kerajaan AS. Pada 2020, Akta Inisiatif Perlindungan dan Peningkatan Antarabangsa Sekutu Taiwan (Taiwan Allies International Protection and Enhancement Initiative Act atau TAIPEI Act) diluluskan oleh Kongres AS dan ditandatangani, sekali gus menzahirkan sokongan AS terhadap perikatan diplomatik Taiwan di seluruh dunia dan penyertaan Taiwan dalam organisasi antarabangsa. Dalam tahun 2021, pentadbiran Biden mengulangi komitmen AS kepada Taiwan, mengeluarkan garis panduan baharu untuk interaksi kerajaan AS dengan kaunterpart Taiwan bagi menggalakkan penglibatan yang lebih besar.

Sejak memegang jawatan pada Januari 2025, pentadbiran baharu oleh Trump secara konsistennya menunjukkan sokongan kepada Taiwan merentas pelbagai platform. Kenyataan bersama semasa sidang kemuncak AS-Jepun dan kenyataan bersama oleh menteri luar AS-Jepun-Korea Selatan menekankan kepentingan mengekalkan keamanan dan kestabilan di seluruh Selat Taiwan sebagai elemen keselamatan dan kemakmuran antarabangsa yang sangat diperlukan. Hal ini bertentangan dengan sebarang percubaan untuk mengubah status quo secara unilateral, dan menyuarakan sokongan terhadap penyertaan Taiwan yang bermakna dalam organisasi antarabangsa. Ramai pegawai AS, termasuk Setiausaha Negara Marco Rubio, telah mengulangi pendirian ini secara terbuka beberapa kali. Di samping itu, Akta Kebenaran Pertahanan Negara 2025 telah diluluskan oleh kedua-dua Dewan Perwakilan

Menteri Luar Lin Chia-lung (kiri tengah) melawat Dewan Perwakilan Texas pada 8 Mei di ibu negeri Austin. (Ihsan MOFA)

dan Senat AS dan ditandatangani untuk berkuat kuasa. Akta itu termasuk peruntukan yang bertujuan untuk mengukuhkan keupayaan pertahanan diri Taiwan dan menggalakkan kerjasama dalam industri pertahanan yang lebih mendalam antara AS dengan Taiwan. Memandangkan skop kerjasama dua hala terus berkembang, kerjasama Taiwan-AS berkembang menjadi model kerjasama global.

Daripada 33 negara di Amerika Latin dan Caribbean, Taiwan mengekalkan hubungan diplomatik rasmi dengan tujuh negara: Belize, Guatemala, Haiti, Paraguay, St. Kitts dan Nevis, St. Lucia, dan St. Vincent dan Grenadines.

Taiwan dan sekutunya di Amerika Latin dan Caribbean menikmati hubungan yang mantap, dengan kerjasama rapat merentasi domain seperti kesihatan awam, pertanian, pendidikan, teknologi maklumat dan komunikasi, tenaga hijau, pelancongan dan pemerkasaan wanita. Usaha bersama yang bertujuan untuk memberi manfaat kepada ekonomi dan mata pencarian rakyat telah mencapai kejayaan yang ketara dan mendapat pujian yang meluas.

Taiwan dan Holy See menjalin hubungan diplomatik jangka panjang, menandakan ulang tahun ke-83 pada tahun 2025, dan mempunyai komitmen yang sama terhadap kebebasan beragama dan bantuan kemanusiaan. Taiwan telah bekerjasama dengan Holy See untuk mengukuhkan usaha kemanusiaan dan akan terus menjadi rakan kongsi yang amat penting kepada Holy See dan negara-negara yang berpandangan serupa dalam usaha memupuk cinta, amal dan keamanan dunia.

Taiwan dan Kesatuan Eropah (EU) telah membangunkan kerjasama erat dan pertukaran dalam pelbagai bidang, mengukuhkan hubungan ekonomi dan perdagangan yang teguh dan memberangsangkan, dan meningkatkan kerjasama dalam isu-isu yang muncul seperti tenaga hijau, teknologi baharu, transformasi digital dan penstrukturan semula rantaian bekalan. Taiwan dan EU juga mengembangkan kerjasama dalam bidang hak asasi manusia. Melalui Rundingan Hak Asasi Manusia Taiwan-EU yang diadakan setiap tahun, kedua-dua pihak giat membincangkan isu-isu kepentingan bersama termasuk kesamaan jantina, hak LGBTQ+ dan hak pekerja migran.

Semasa mandat EU 2019-2024, Parlimen Eropah menerima pakai lebih daripada 40 resolusi yang menyokong kerjasama

yang lebih mendalam antara EU dengan Taiwan, menyokong penyertaan antarabangsa oleh Taiwan, dan menyatakan kebimbangan serius terhadap provokasi China di Selat Taiwan.

Taiwan dan Jepun menikmati hubungan yang kukuh, melalui berpuluh-puluh perjanjian dan memorandum persefahaman yang dimuktamadkan oleh Persatuan Hubungan Taiwan-Jepun dan Persatuan Pertukaran Jepun-Taiwan yang menggalakkan pertukaran dalam perdagangan dan ekonomi, sains dan teknologi, kebudayaan dan pendidikan. Dalam Buku Biru Diplomatik Jepun 2024, Taiwan diklasifikasikan sebagai rakan kongsi yang sangat penting, manakala Jepun adalah penyokong yang tidak berbelah bahagi untuk penyertaan Taiwan di arena antarabangsa serta pihak yang giat menggalakkan keamanan dan kestabilan di Selat Taiwan.

Taiwan dan Jepun tetap saling membantu pada masa memerlukan, seperti pandemik COVID-19 pada tahun 2020 dan selepas gempa bumi melanda Noto, Jepun, pada Januari 2024 dan Daerah Hualien di timur Taiwan pada bulan April tahun yang sama.

Hubungan perdagangan antara kedua-dua negara yang kukuh terbukti dalam persidangan ekonomi dan perdagangan tahunan serta jawatankuasa perkongsian ekonomi setengah tahunan, kedua-duanya beroperasi semula pada 2022 selepas terhenti. Kedua-dua negara mengadakan mesyuarat tahunan mengenai hal ehwal maritim pada Ogos 2024 dan meneroka peluang kerjasama yang lebih lanjut dalam penyelidikan saintifik dan keselamatan maritim.

Pada November 2015, Taiwan dan Filipina menandatangani Perjanjian Mengenai Fasilitasi Kerjasama

Penguatkuasaan Undang-Undang Perikanan untuk melindungi keselamatan nelayan kedua-dua pihak.

Pada 19 Julai 2016, Presiden Tsai Ing-wen pada masa itu menyatakan empat prinsip dan lima tindakan berkaitan dengan isu-isu Laut China Selatan. Pertama, pertikaian harus diselesaikan dengan aman mengikut undang-undang antarabangsa dan undang-undang laut, termasuk Konvensyen PBB mengenai Hukum Laut; kedua, Taiwan harus terlibat dalam mekanisme pelbagai hala yang bertujuan untuk menyelesaikan pertikaian; ketiga, negara-negara terbabit berkewajipan untuk melindungi kebebasan navigasi dan laluan udara di rantau ini; dan keempat, pertikaian perlu diselesaikan dengan mengetepikan perbezaan dan menggalakkan pembangunan bersama. Melalui rundingan yang dijalankan berdasarkan prinsip kesaksamaan, Taiwan bersedia untuk bekerjasama dengan semua negara terbabit bagi meningkatkan keamanan dan kestabilan di Laut China Selatan dan bersama-sama memulihara dan membangunkan sumber-sumber di rantau ini. Lima tindakan termasuk melindungi hak penangkapan ikan, mengambil bahagian dalam rundingan pelbagai hala, menggalakkan kerjasama saintifik, mengendalikan bantuan kemanusiaan dan operasi menyelamat, dan melahirkan pakar dalam undang-undang laut.

Kerajaan sedang mengubah Pulau Taiping di Kepulauan Nansha (Spratly) menjadi pangkalan bantuan kemanusiaan dan bekalan di Laut China Selatan. Sejak mengambil alih tanggungjawab pada 2000 untuk mengekalkan kehadiran kerajaan di Pulau Taiping serta Kepulauan Dongsha (Pratas), Pentadbiran Pengawal Pantai (CGA) di bawah Majlis Hal Ehwal Lautan Peringkat Kabinet terus menjalankan misi bantuan bencana dan kemanusiaan serta membantu orang dari dalam dan luar negara. CGA komited untuk menguatkan kerjasama dengan kaunterpartinya di negara-negara jiran, sejajar dengan dasar

kerajaan untuk bekerjasama dengan semua pihak berkaitan demi meningkatkan keamanan dan kestabilan di Laut China Selatan.

Dengan keluasan 0.51 kilometer persegi, Pulau Taiping mempunyai kapasiti penuh untuk mengekalkan penempatan manusia dan pembangunan ekonominya sendiri. Ia memenuhi kriteria pulau yang ditakrifkan dalam Perkara 121 UNCLOS, yang memberi Taiwan hak penuh berkaitan dengan perairan wilayah, zon bersebelahan, zon ekonomi eksklusif 200 batu nautika dan pelantar benua di bawah UNCLOS.

Kerjasama Menang-Menang

Sebagai warga model masyarakat global, Taiwan akan terus menawarkan bantuan kemanusiaan dan langkah kawalan penyakit sementara menyumbang secara aktif dalam kerja antarabangsa untuk menangani perubahan iklim, keganasan dan jenayah transnasional.

Taiwan sedang menjalin kerjasama yang berkekalan dengan negara sekutu dan negara-negara berpandangan serupa dengan menggalakkan interaksi kerajaan, pelaburan perniagaan dan pertukaran penduduk sementara bekerjasama dengan rakan-rakan di seluruh dunia bagi menegakkan dan menggalakkan nilai-nilai sejagat seperti keamanan, kebebasan, demokrasi dan hak asasi manusia.

Rangka Kerja Kerjasama dan Latihan Global (GCTF) yang diwujudkan pada tahun 2015 berfungsi sebagai platform penting bagi Taiwan, AS, Kanada, Jepun, Australia dan negara peserta lain yang berpandangan serupa untuk bersama-sama menganjurkan program latihan yang dihadiri oleh pegawai dan pakar dari seluruh dunia. GCTF telah mengukuhkan kapasiti global dalam bidang utama yang sejajar dengan lima

Menteri Luar Lin Chia-lung (kiri) bertemu dengan Raja Mswati III dari Eswatini pada bulan April di Mbabane, ibu kota sekutu Afrika tersebut. (Ihsan MOFA)

tonggak terasnya: mempromosikan kedaulatan undang-undang, meningkatkan daya tahan terhadap cabaran rentas sempadan, meningkatkan tadbir urus dan keberkesanan institusi, memajukan kemakmuran inklusif, dan memupuk kemampuan jangka panjang. GCTF terus berkembang dari segi negara peserta dan pelbagai isu yang ditangani.

Reaksi Taiwan terhadap pandemik COVID-19 dengan melakukan pengesanan kontak berteknologi tinggi dan perkongsian maklumat yang telus, telah dikenali di seluruh dunia sebagai Model Taiwan. Kejayaan ini, serta sumbangan pelitup muka dan bekalan perubatan lain kepada lebih 80 negara, telah membuka

peluang kepada Taiwan untuk bekerjasama rapat dengan sekutunya dalam pembangunan dan kajian vaksin koronavirus.

Dipuji kerana menyelamatkan nyawa dan mengukuhkan tindak balas global terhadap pandemik, keberkesanan Model Taiwan telah diuji semasa wabak domestik paling teruk di negara itu pada 2021. Tindak balas pantas daripada semua segmen masyarakat, disokong oleh pusingan berbudi derma vaksin dari dalam dan luar negara, telah menyaksikan Taiwan berjaya melawan COVID-19. Dengan sokongan ini, Taiwan terus meningkatkan kerjasama dengan negara-negara yang berpandangan serupa mengenai kesihatan awam untuk melindungi Kesihatan Semua Insan.

Perubahan masyarakat, liberalisasi ekonomi dan transformasi demokratik di Taiwan telah mewujudkan persekitaran yang ideal untuk sektor swasta, manakala pertubuhan bukan kerajaan (NGO) juga telah mula berkembang pesat. Masyarakat sivil kini memainkan peranan utama dalam memastikan tadbir urus yang baik dan membolehkan Taiwan melebarkan pengaruhnya di komuniti antarabangsa. NGO juga telah meningkatkan reputasi Taiwan melalui penglibatan dalam pelbagai projek kerjasama antarabangsa yang sejajar dengan Matlamat Pembangunan Mampan PBB.

Untuk menghubungkan NGO Taiwan dengan lebih baik ke dunia, kerajaan komited untuk memudahkan penyertaan dalam persidangan dan acara antarabangsa sementara membina kapasiti keseluruhan mereka. Kerajaan juga berhasrat membantu NGO antarabangsa (INGO) mewujudkan kehadiran di Taiwan, seterusnya memupuk persekitaran yang kondusif untuk menggalakkan demokrasi, kebebasan, hak asasi manusia dan kemakmuran.

Fakta Penting

06

Berikut adalah Empat Tonggak Keamanan oleh Presiden Lai Ching-te:

- Pertahanan negara yang kukuh
- Keselamatan ekonomi yang lebih baik
- Kepimpinan rentas selat yang stabil dan berprinsip
- Diplomasi berasaskan nilai

Hubungan Rentas Selat

Sejak pemindahan kerajaan ROC ke Taiwan pada 1949, Taiwan telah menjalankan kuasa pentadbirannya ke atas Pulau Taiwan, Kepulauan Penghu, Kepulauan Kinmen, Kepulauan Matsu dan beberapa pulau yang lebih kecil, manakala China terus berada di bawah kawalan pihak berkuasa di Beijing. Seajar dengan perkembangan proses demokrasi yang pesat di Taiwan pada akhir tahun 1980-an, banyak sekatan berkaitan pertukaran sivil dengan China telah ditarik balik. Antara tahun 1991 hingga akhir bulan Disember 2024, sebanyak 45,833 pelaburan yang kesemuanya berjumlah AS\$210.02 bilion telah diluluskan di China. Nilai perdagangan rentas selat pada 2024 mencatatkan jumlah AS\$176.28 bilion.

Pada Jun 2008, rundingan antara Yayasan Pertukaran Selat (institusi separa rasmi) dari Taiwan dengan Persatuan Hubungan Rentas Selat Taiwan dari China telah dimulakan

Yayasan Pertukaran Selat ialah badan separa rasmi yang mengendalikan hal ehwal sivil dan perniagaan antara ROC Taiwan dengan Republik Rakyat China. (Chin Hung-hao)

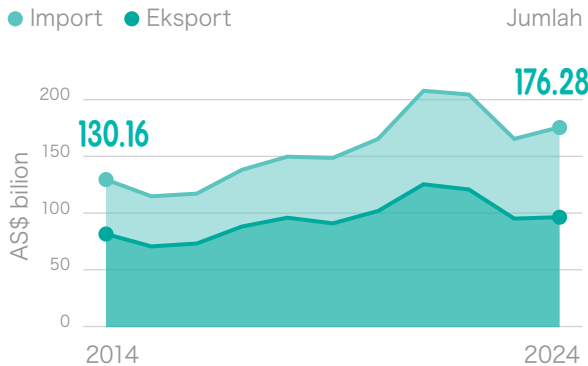

semula selepas tertangguh selama 10 tahun. Menjelang Ogos 2015, 11 sesi rundingan telah diadakan secara bergilir-gilir di kedua-dua negara selat, yang menghasilkan 23 perjanjian rasmi, antaranya 21 perjanjian telah berkuat kuasa, dan dua konsensus dicapai. Antara perjanjian paling penting ialah Perjanjian Rangka Kerja Kerjasama Ekonomi Rentas Selat (ECFA) yang dimeterai pada Jun 2010, yang bertujuan untuk menyelaraskan hubungan perdagangan dan ekonomi antara Taiwan dengan China.

Keamanan dan Kestabilan

Untuk menggalakkan ekonomi yang stabil, Taiwan memerlukan persekitaran luar yang aman dan selamat, terutamanya berkenaan dengan China. Dalam ucapan perasmiannya pada 20 Mei 2024, Presiden Lai menekankan bahawa di Selat Taiwan,

Perdagangan Rentas Selat

Sumber: Pentadbiran Perdagangan Antarabangsa

keamanan, manfaat bersama dan kemakmuran bersama harus menjadi matlamat bersama kedua-dua pihak.

Demokrasi dan kebebasan adalah nilai teras Taiwan yang tidak berbelah bahagi, dan kemakmuran, yang diperoleh melalui keamanan dan kestabilan yang berkekalan, adalah objektif negara ini. Kerajaan tidak akan mengalah atau memprovokasi, sebaliknya mengekalkan status quo rentas selat dan berusaha untuk meneruskan pertukaran yang sihat dan teratur selaras dengan prinsip kesamarataan.

Walaupun bagaimanapun, dalam tahun-tahun kebelakangan ini, China telah mengambil beberapa tindakan termasuk menetapkan prasyarat politik untuk pertukaran rentas selat, menggantung interaksi rasmi secara unilateral, dan terus mengenakan penindasan politik dan ugutan ketenteraan. Pada 2 Januari 2019, China mengesyorkan model "satu negara, dua sistem" untuk Taiwan, yang menjejaskan status quo secara mendalam.

Pada tahun 2022, Nancy Pelosi, speaker Dewan Perwakilan AS pada masa itu, melawat Taiwan, dan pada tahun berikutnya Presiden Tsai Ing-wen bertemu dengan speaker Dewan Perwakilan berikutnya, Kevin McCarthy. Berikutan kedua-dua peristiwa itu, pihak berkuasa China meningkatkan tekanan terhadap Taiwan melalui campur tangan politik dan ancaman ketenteraan yang semakin meningkat bersama-sama dengan paksaan ekonomi dan taktik zon kelabu yang lain.

Memandangkan ketegangan geopolitik, kerajaan telah mengemas kini Akta yang Mentadbir Hubungan Rakyat Taiwan dan Tanah Besar China. Pindaan yang diluluskan

setakat ini telah mewujudkan mekanisme pengawasan untuk perjanjian politik rentas selat dan denda yang diselaraskan untuk pelaburan China yang tidak dibenarkan. Artikel juga dipinda untuk mengetatkan sekatan perjalanan ke China oleh sesiapa yang telah ditugaskan oleh atau menerima bantuan penyelidikan daripada kerajaan dan memiliki atau mempunyai akses kepada teknologi berkaitan keselamatan negara utama, serta untuk mengukuhkan peraturan yang menghalang perusahaan China daripada menjalankan aktiviti perniagaan yang tidak dibenarkan di Taiwan melalui pelaburan pihak ketiga.

Kerajaan akan mempertimbangkan perkembangan situasi rentas selat mengikut prinsip dan hala tuju dasar Presiden Lai. Kerajaan akan mendengar pendapat daripada semua sektor masyarakat, mengukuhkan mekanisme pengurusan untuk pertukaran rentas selat, meningkatkan mekanisme demokrasi dan pertahanan dan bekerjasama dengan pihak berkuasa yang berkaitan untuk meminda undang-undang dan peraturan apabila perlu. Hal ini bertujuan untuk menggalakkan interaksi rentas selat yang positif dan mengekalkan pertukaran yang normal dan teratur antara kedua-dua pihak.

Pendekatan Konsisten

Kerajaan akan terus mengendalikan hubungan rentas selat berdasarkan Perlembagaan ROC Taiwan, Akta yang Mentadbir Hubungan Rakyat Taiwan dan Tanah Besar China, dan hasrat rakyat Taiwan sendiri.

Kerajaan menyeru pihak berkuasa di Beijing untuk menerima hakikat tentang kewujudan ROC Taiwan dan menghormati pilihan rakyat Taiwan untuk melibatkan diri

dalam kerajaan sah yang telah mereka pilih. Ia menggalakkan China untuk mengadakan dialog dan bukannya konfrontasi; pertukaran dan bukannya pembendungan.

Kerajaan telah berulang kali menyatakan bahawa Parti Komunis China (PKC) harus menghentikan ugutan politik dan ketenteraannya dan berkongsi tanggungjawab global untuk mengekalkan ketenteraman berasaskan peraturan. Walaupun terdapat ancaman daripada PKC, Taiwan akan menegakkan Empat Komitmen Tidak Berubah, berdasarkan Empat Komitmen bekas Presiden Tsai Ing-wen: mempertahankan kedaulatan negara; mengekalkan status quo keamanan dan kestabilan di Selat Taiwan; mengadakan dialog dan pertukaran yang sihat dan teratur antara kedua-dua pihak atas dasar kesetaraan dan maruah; dan melindungi cara hidup Taiwan yang demokratik dan bebas, sambil mempromosikan pelan tindakan Empat Tonggak Keamanan dan 17 strategi utama untuk bertindak balas terhadap ancaman keselamatan negara yang utama.

Kerajaan Taiwan akan terus mempergiat kerjasama dengan AS, Jepun dan negara-negara lain yang berpandangan serupa bagi menentang ancaman China terhadap Taiwan, mengekalkan keamanan, kestabilan dan kemakmuran serantau, serta melindungi kepentingan negara.

Fakta Penting

07

Taiwan ialah pengeksport barangan ke-16 terbesar di dunia pada tahun 2024.

Di bawah Dasar Baharu Pandang ke Selatan, Taiwan mengeratkan hubungan dengan Australia, New Zealand, 6 negara Asia Selatan dan 10 anggota Persatuan Negara-negara Asia Tenggara.

Ekonomi

Bioteknologi ialah salah satu sektor sasaran untuk pertumbuhan pesat di bawah rancangan industri inovatif lima-tambah-dua Taiwan. (Chin Hung-hao)

Taiwan memainkan peranan penting dalam ekonomi global. Ia merupakan pemain utama dalam industri teknologi maklumat dan komunikasi dunia, selain dikenali sebagai pembekal utama barangan.

Menurut Pertubuhan Perdagangan Dunia, Taiwan ialah pengeksport ke-16 terbesar dan pengimport ke-18 terbesar bagi barang dagangan pada 2024. Ia juga salah satu pemegang terbesar rizab pertukaran asing pada Disember 2024. Menurut Tabung Kewangan Antarabangsa, Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) per kapita Taiwan mencatatkan AS\$34,430 pada April 2025. KDNK nominal Taiwan pula hampir menyamai Poland dan Switzerland, manakala KDNK per kapita Taiwan yang diungkapkan sebagai pariti kuasa beli adalah sama dengan KDNK per kapita Denmark dan Belanda.

Pertumbuhan Perdagangan

Pelonggaran inflasi dan pemotongan kadar faedah pada 2024 mendorong pemulihan dalam perdagangan global. Mendapat manfaat daripada peluang yang muncul dalam kecerdasan buatan, pengkomputeran berprestasi tinggi dan aplikasi inovatif yang lain, jumlah nilai perdagangan Taiwan mencecah AS\$869.4 bilion pada 2024, peningkatan sebanyak 10.9 peratus berbanding tahun sebelumnya. Eksport meningkat 9.8 peratus dan import meningkat 12.2 peratus. Kaji selidik tahunan ekonomi dunia, termasuk yang dijalankan oleh Institut Antarabangsa bagi Pembangunan Pengurusan (IMD) dan Perisikan Risiko Persekitaran Perniagaan terus meletakkan Taiwan dalam kalangan negara terbaik dari aspek pertumbuhan jangka panjang dan pembangunan teknologi. Keputusan kaji selidik 2025 ditunjukkan dalam "Senarai Kedudukan mengikut Kaji Selidik Global" (halaman 64-65). Pada Julai 2013, Taiwan menandatangani perjanjian kerjasama ekonomi dengan New Zealand—perjanjian pertama Taiwan dengan negara anggota Organisasi Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD). Pada November tahun yang sama, perjanjian ekonomi turut ditandatangani dengan Singapura—perjanjian pertama Taiwan dengan rakan perdagangannya di Asia Tenggara. Kedua-dua perjanjian tersebut melangkaui komitmen Pertumbuhan Perdagangan Dunia (WTO). Perkembangan sedemikian dijangka memudahkan penyertaan Taiwan dalam blok integrasi ekonomi serantau seperti Perjanjian Komprehensif dan Progresif bagi Perkongsian Trans-Pasifik (CPTPP) dan Perkongsian Ekonomi Komprehensif Serantau (RCEP).

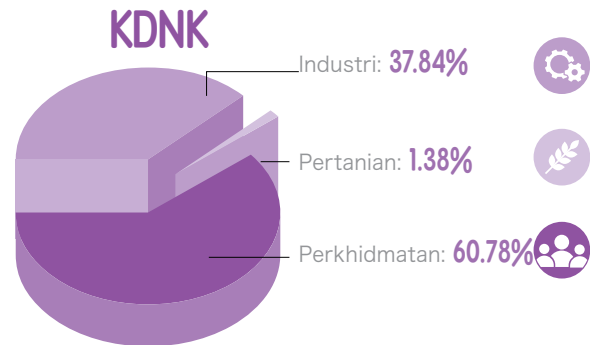
Taiwan menandatangani perjanjian kerjasama ekonomi dengan Paraguay, Eswatini, Kepulauan Marshall dan Belize masing-masing pada 2017, 2018, 2019 dan 2020.

Fakta Ringkas KDNK (2024)

Nominal: **AS\$797 bilion**

Per kapita (nominal): **AS\$34,040**

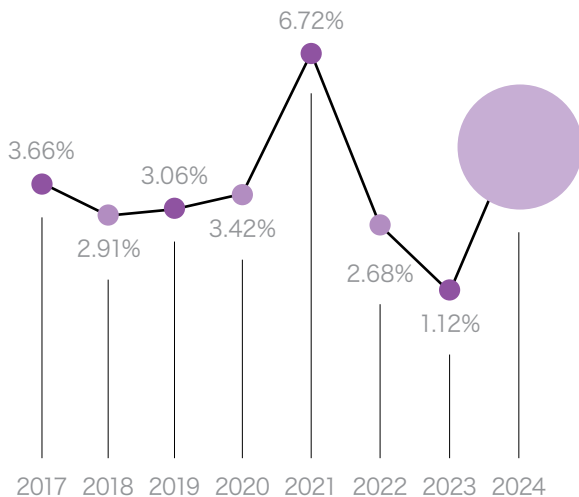
PPP per kapita (oleh IMF): **AS\$76,860**

Perjanjian-perjanjian ini mengukuhkan hubungan ekonomi, pelaburan, teknologi dan perdagangan di samping meningkatkan persahabatan dengan negara-negara ini.

Perjanjian pertama di bawah Inisiatif Taiwan-AS berkenaan Perdagangan Abad ke-21 telah ditandatangani pada Jun 2023. Kedua-dua negara ini juga meningkatkan kerjasama

Kadar Pertumbuhan Ekonomi

Sumber: Direktorat-Jeneral Belanjawan, Perakaunan dan Statistik

rantaian bekalan dan peralihan tenaga melalui Dialog Perkongsian Kemakmuran Ekonomi Taiwan-AS dan Kerjasama Perdagangan dan Pelaburan Teknologi Taiwan-AS. Pada 22 Februari 2024, kedua-dua negara ini menandatangani Memorandum Persefahaman berkenaan kerjasama pembangunan antarabangsa, yang meningkatkan kerjasama Taiwan dengan Perbadanan Kewangan Pembangunan Antarabangsa AS dalam peluang pelaburan sektor swasta.

Pendekatan Pembangunan

Pada tahun 2016, kerajaan melancarkan dasar pembangunan perindustrian baharu untuk mempercepatkan transformasi dan peningkatan. Dasar ini dikenali rancangan industri inovatif lima-tambah-dua dan menjadi faktor utama dalam memacu pertumbuhan industri dalam jentera pintar generasi akan datang, Lembah Silikon Asia, bioteknologi & farmaseutikal, tenaga hijau, pertahanan negara, pertanian baharu dan ekonomi kitaran.

Pada tahun 2020, berdasarkan dasar-dasar sebelumnya, enam industri strategik teras telah dikenali pasti berhubung dengan Tiga Pelan Utama 2019 untuk pelaburan di Taiwan. Ini termasuk maklumat dan digital, keselamatan siber, kesihatan kepersisian, pertahanan dan strategi negara, tenaga hijau yang boleh diperbaharui, dan industri simpanan stok strategik. Pembangunan pesat di kawasan sasaran akan meningkatkan pembangunan perindustrian keseluruhan dan mewujudkan persekitaran pelaburan yang lebih baik untuk transformasi dan peningkatan sektor.

Bagi memenuhi keperluan infrastruktur negara dalam tempoh 30 tahun akan datang, kerajaan mempromosikan Program Pembangunan Infrastruktur Pandang ke Hadapan. Program ini merangkumi lapan elemen utama: pembangunan landasan kereta api, infrastruktur digital, persekitaran akuatik, keselamatan makanan, tenaga hijau, pembangunan bandar-desa, meningkatkan kadar kelahiran dan mengembangkan kemudahan penjagaan kanak-kanak, dan memelihara tempat kerja.

Dalam usaha memajukan industri inovatif, kerajaan komited dengan inisiatif melindungi alam sekitar. Berlandaskan

Profil Perdagangan dan Pelaburan (2024)

Jumlah nilai perdagangan: **AS\$869.4 bilion**

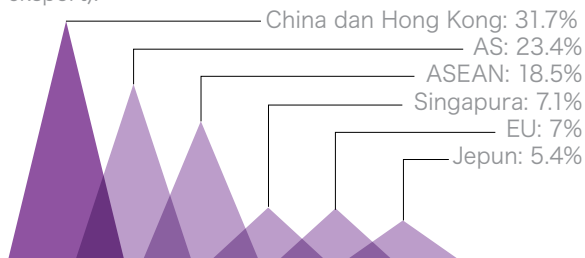
Eksport: **AS\$475 bilion**

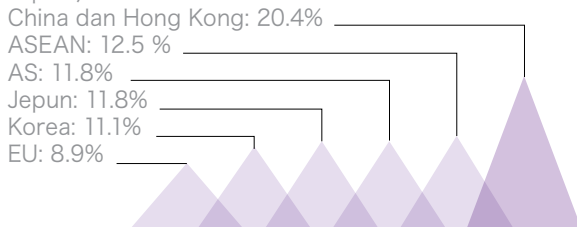
Import: **AS\$394.4 bilion**

Imbangan perdagangan: lebih AS\$80.6 bilion

Destinasi eksport utama (sebagai % daripada jumlah eksport):

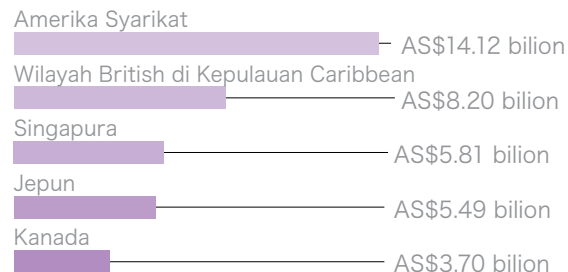
Sumber import utama (sebagai % daripada jumlah import):

Rizab pertukaran asing: **AS\$576.67 bilion**
(Sehingga Disember 2024)

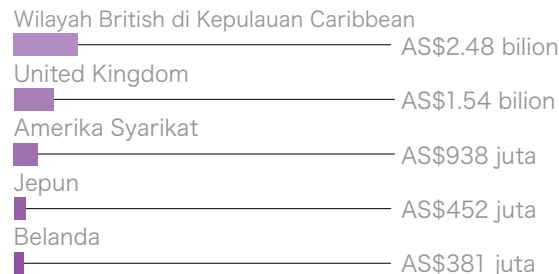
Pelaburan keluar berdaftar: **AS\$44.93 bilion**

Lima destinasi utama

Pelaburan masuk berdaftar: **AS\$7.8bilion**

Lima sumber utama

Kedudukan Mengikut Kaji Selidik Global

Tajuk Kaji Selidik (Tarikh Penerbitan)	Kedudukan	Bilangan Negara yang Terlibat	Institusi yang Menjalankan Kaji Selidik
Buku Tahunan Daya Saing Dunia (Jun 2025)	6	69	Institut Antarabangsa bagi Pembangunan Pengurusan (International Institute for Management Development)
Indeks Kebebasan Ekonomi (Mac 2025)	4	184	Yayasan Warisan (The Heritage Foundation)

objektif ini, model ekonomi baharu berusaha untuk menyepadukan sepenuhnya penstrukturan semula industri, rancangan penggunaan tanah negara dan strategi pertumbuhan wilayah bagi memupuk pembangunan mampan di samping menggalakkan penggunaan sumber tenaga hijau.

Bagi mengukuhkan ekonomi melalui pertumbuhan inklusif, teknologi pintar dan kemampanan, pada tahun 2024, kerajaan memberi tumpuan kepada Lima Sektor Industri Dipercayai iaitu semikonduktor, AI, ketenteraan, keselamatan dan pengawasan, serta komunikasi generasi akan datang. Perusahaan kecil dan sederhana akan menerima bantuan untuk menaik taraf dan mentransformasi.

Sebagai tindak balas kepada kemunculan AI generatif dan cabaran transformasi perindustrian digital dan sifar bersih, Pelan Pembangunan Lembah Silikon Asia 3.0 memberi tumpuan kepada teknologi termasuk rangkaian

AI, 5G dan satelit untuk mempercepatkan peralihan industri digital dan pelepasan karbon sifar bersih. Ia bertujuan untuk memperluaskan pembiayaan untuk syarikat permulaan dalam tempoh empat tahun akan datang.

Kerajaan berusaha untuk menaikkan gaji serta meningkatkan pembangunan wilayah sementara mengurangkan cabaran global dan perang perdagangan AS-China yang berpanjangan. Langkah-langkah yang diambil diharap dapat meningkatkan daya saing industri dan seterusnya meningkatkan ekonomi Taiwan.

Fakta Penting

Taiwan salah sebuah negara pengeluar produk teknologi maklumat dan komunikasi yang terkemuka di dunia.

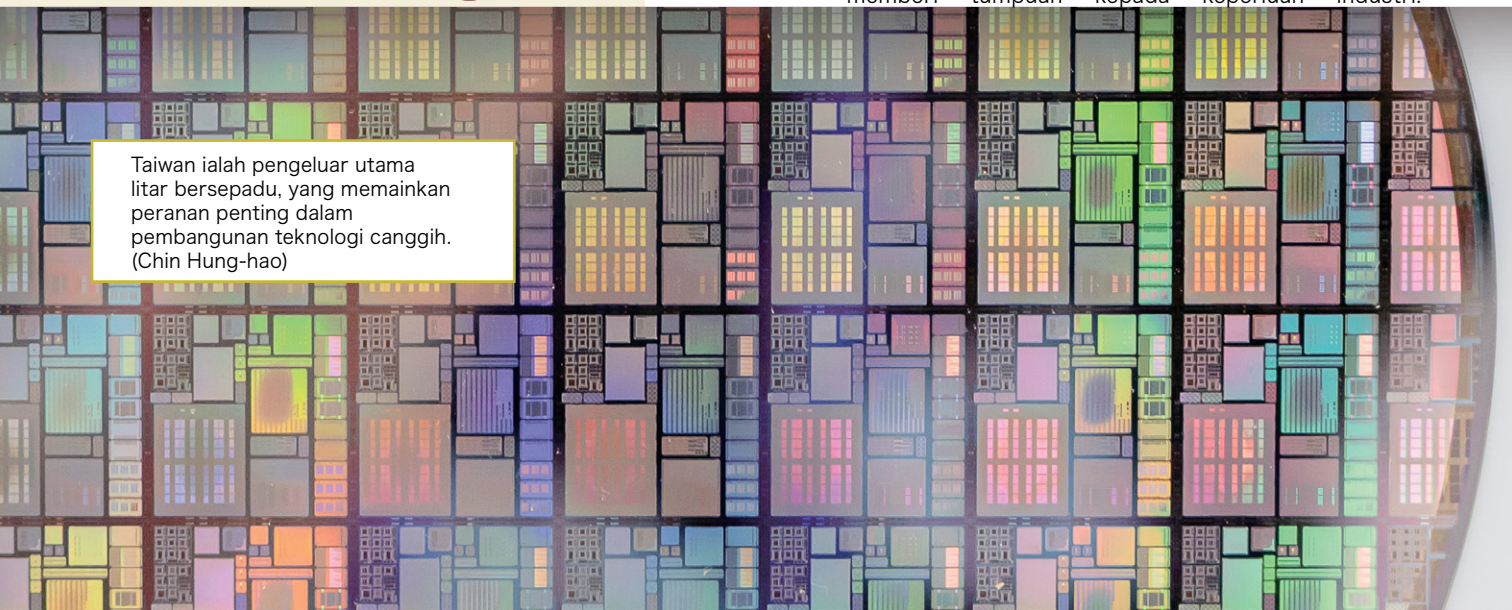
Institut Antarabangsa bagi Pembangunan Pengurusan meletakkan Taiwan pada tangga ke-6 daripada 69 negara dalam Buku Tahunan Daya Saing Dunia yang diumumkan pada Jun 2025.

Sains dan Teknologi

08

Untuk merealisasikan visi kerajaan “Smart Taiwan 2030” dalam menjadikan Taiwan inovatif, inklusif dan mampan, Majlis Sains dan Teknologi Negara (NSTC) kini mengukuhkan kerjasama rentas kementerian untuk memenuhi keperluan penduduk negara yang pelbagai dengan lebih baik, mengintegrasikan teknologi inovatif dalam kehidupan seharian dan membuka peluang kepada industri baharu yang mesra alam. Lantaran sains dan teknologi merupakan pemacu utama dalam pertumbuhan ekonomi dan kemajuan negara, NSTC memacu pembangunan dengan membantu perkembangan syarikat permulaan, mempromosikan tiga taman sains negara dan menyokong penyelidikan akademik. Ia juga melaksanakan pelbagai langkah dan program untuk memupuk kreativiti dan memastikan penyelidikan memberi tumpuan kepada keperluan industri.

Taiwan ialah pengeluar utama litar bersepadu, yang memainkan peranan penting dalam pembangunan teknologi canggih. (Chin Hung-hao)

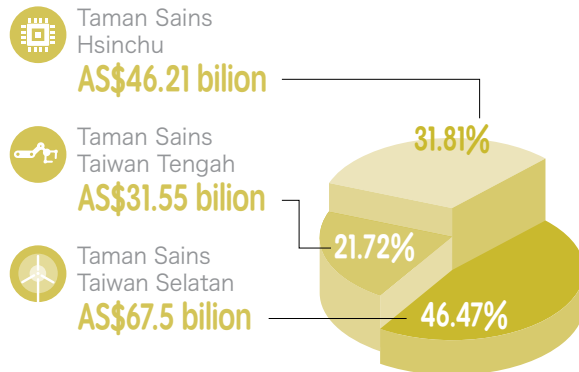
Kejayaan syarikat-syarikat berteknologi tinggi di Taiwan sebahagian besarnya didorong oleh peruntukan dana kerajaan yang besar bagi pembangunan industri sains gunaan. Berbekalkan sokongan pihak kerajaan, Institut Penyelidikan Teknologi Industri (ITRI), Institut Penyelidikan Gunaan Negara dan juga Institut Industri Maklumat memainkan peranan penting dalam pembangunan negara sebagai penjana teknologi dengan menggiatkan penyelidikan, menyokong aktiviti penyelidikan & pembangunan sektor swasta serta meneroka teknologi baharu.

Sokongan Inovasi

Kepakaran ITRI ditunjukkan melalui anugerah yang diterima. Sepanjang 17 tahun yang lalu, institut ini telah memenangi 66 Anugerah R&D 100, bersama-sama dengan 23 Anugerah Edison sejak 2017 dan sembilan anugerah Clarivate Top 100 Global Innovator sejak 2015. Institut ini juga memainkan peranan penting dalam memupuk syarikat-syarikat yang terus mencapai kejayaan dalam pasaran global. Antaranya ialah Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. dan United Microelectronics Corporation, yang terkenal sebagai peneraju global dalam pengeluaran litar bersepadu tersuai.

Ditubuhkan pada tahun 2003, NIAR, yang dikenali sehingga Mac 2025 sebagai Makmal Penyelidikan Gunaan Negara, menggabungkan tujuh makmal kebangsaan menjadi sebuah institut bukan untung bebas di bawah NSTC.

Perolehan dalam tiga taman sains utama Taiwan (2024)

Sumber: Majlis Sains dan Teknologi Negara

Di bawah nama baharu, NIAR kekal komited terhadap misi terasnya, termasuk mewujudkan platform R&D, menyokong penyelidikan akademik, mempromosikan sains dan teknologi sebagai sempadan pengetahuan, dan memupuk tenaga kerja berteknologi tinggi.

Dengan peranannya sebagai makmal negara, NIAR terus bekerja selaras dengan dasar kerajaan dan trend global untuk menerajui inovasi. Ia meneruskan integrasi pelbagai disiplin dan teknologi memunculkan berdasarkan domain penyelidikan saintifik sedia ada. Tindak balas terhadap impak alam sekitar dan perubahan sosial termasuk semikonduktor, kecerdasan

Kedudukan Mengikut Kaji Selidik Global

Tajuk Kaji Selidik (Tarikh Penerbitan)	Kedudukan (kategori)	Bilangan Negara yang Terlibat	Institusi yang Menjalankan Kaji Selidik
Buku Tahunan Daya Saing Dunia (Jun 2025)	10 (Infrastruktur Teknologi)	69	Institut Antarabangsa bagi Pembangunan Pengurusan (International Institute for Management Development)
Laporan Daya Saing Global (Oktober 2019)	5 (Infrastruktur Saintifik)	141	Forum Ekonomi Dunia (World Economic Forum)

buatan, keselamatan siber, sistem tanpa kru, teknologi sifar bersih dan bioteknologi. NIAR komited terhadap pembangunan negara melalui penubuhan platform R&D dan pengaktifan teknologi baharu.

Objektif Institut Industri Maklumat (III) adalah untuk meningkatkan daya saing global Taiwan dengan menyediakan platform bagi transformasi digital. Institut ini menjalankan aktiviti penyelidikan & pembangunan berkaitan produk dan aplikasi teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) yang inovatif. Sebagai badan pemikir untuk penggubalan dasar dan mempromosikan penanaman bakat, ia juga memainkan peranan penting dalam pembangunan ICT sektor awam dan swasta. lebih 500,000 orang pakar telah menerima latihan melalui institut ini sepanjang 4 dekad yang lalu.

Ekosistem teknologi Taiwan menyediakan landasan pelancaran yang ideal untuk pelabur global yang ingin membina tapak kukuh di Asia. Pemaju teknologi, pembekal perkhidmatan kejuruteraan dan syarikat modal teroka tempatan membawa kepakaran mendalam dalam inovasi teknologi kolaboratif. Semangat ini dijelmakan oleh Arena Teknologi Taiwan (TTA), sebuah hab dinamik untuk syarikat permulaan yang menarik usahawan bercita-cita tinggi dari seluruh dunia.

Dengan pangkalan di Taipei dan Tainan, Arena Teknologi Taiwan (TTA) menghimpunkan pemecut, pemodal teroka dan pemimpin industri untuk memupuk ekosistem permulaan antarabangsa yang bertenaga. Ia berfungsi sebagai batu loncatan untuk perusahaan teknologi tempatan dan global.

Fakta Penting

Terdapat 140 buah universiti, kolej dan maktab rendah di Taiwan.

Dasar Dwibahasa 2030 menggalakkan kefasihan bahasa Inggeris dan Mandarin untuk meningkatkan daya saing global.

09

Pendidikan

Pendidikan ialah komponen penting dalam penggubalan dasar kerajaan dan melibatkan sebahagian besar peruntukan belanjawan negara. Dengan penekanan yang lebih tinggi dalam pendidikan tinggi, graduan kolej teknik atau universiti merangkumi 50.6 peratus daripada penduduk Taiwan, iaitu peningkatan sebanyak 7.9 peratus berbanding dekad lalu.

Kementerian Pendidikan memperkenalkan pendidikan asas selama 12 tahun pada 2014 sebagai pengembangan daripada sistem pendidikan wajib sedia ada selama 9 tahun. Setiap tahun, pelajar dari Taiwan meraih kemenangan cemerlang dalam mata pelajaran biologi,

Kanak-kanak prasekolah melukis kerakal di pusat jagaan harian kendalian kerajaan sebagai sebahagian daripada kurikulum peringkat awal. (Chin Hung-hao)

kimia, sains bumi, matematik, sains maklumat dan fizik dalam pertandingan seperti Olimpiad Sains Antarabangsa. Ahli profesional di Taiwan telah banyak membantu meningkatkan kemakmuran ekonomi dan kualiti kehidupan.

Menyedari Taiwan sebuah negara berbilang budaya, kerajaan Taiwan telah memasukkan kursus mandatori bahasa Taigi, Hakka, bahasa Peribumi Taiwan dan bahasa pendatang baharu dalam sistem pendidikan untuk mendorong penyebaran, kebangkitan dan pembangunan bahasa-bahasa tersebut. Untuk meningkatkan daya saing tenaga kerja dan industri Taiwan di arena antarabangsa, kerajaan memperkenalkan dasar Dwibahasa 2030 pada tahun 2021.

Kementerian Sukan telah dirasmikan pada September 2025 untuk memajukan pendidikan jasmani, menyelaraskan aktiviti berkaitan sukan, menggalakkan penglibatan rakyat dan mempromosikan industri sukan dan diplomasi sukan untuk membentuk masyarakat yang sihat.

Program Biasiswa

Biasiswa daripada kerajaan dan universiti ditawarkan untuk pelajar antarabangsa. Program Biasiswa Taiwan menawarkan pembiayaan kepada pelajar yang ingin meneruskan pengajian peringkat ijazah sarjana muda atau ijazah dalam pelbagai bidang. Pemohon yang berminat boleh menghubungi kedutaan dan pejabat perwakilan negara masing-masing atau melayari laman web Kementerian Pendidikan: english.moe.gov.tw/lp-24-1.html.

Kementerian Pendidikan juga telah mewujudkan Biasiswa Pengayaan Huayu untuk menggalakkan pelajar antarabangsa belajar bahasa Mandarin di Taiwan dan

Fakta Ringkas

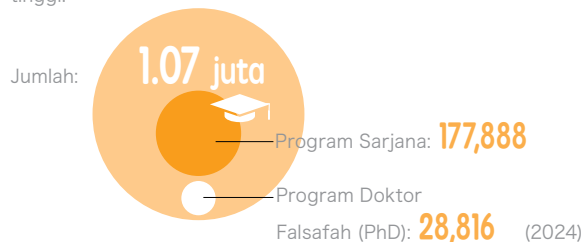
Kadar celik huruf (15+): **99.3%** (2024)

Peruntukan untuk pendidikan, sains dan kebudayaan:

 19.3% daripada belanjawan kerajaan pusat (2025)

Institusi pengajian tinggi: **140**
(128 universiti dan kolej, 12 maktab rendah)

Jumlah pelajar yang mendaftarkan diri di institusi pengajian tinggi:

mengembangkan pengetahuan mereka tentang budaya dan masyarakat Taiwan. Program ini membolehkan pelajar asing mengikuti kursus bahasa Mandarin di 65 pusat pembelajaran bahasa gabungan universiti di seluruh negara. Senarai pusat latihan bahasa Mandarin dan maklumat lain tentang pembelajaran bahasa di Taiwan boleh didapati di laman web Kementerian Pendidikan, Belajar di Taiwan (www.studyintaiwan.org) dan Pusat Sumber Pendidikan Mandarin Taiwan (https://lmit.edu.tw/en/school_list).

Fakta Penting

10

Taiwan ialah pusat industri muzik pop Mandarin.

Muzium Istana Negara di Bandar Raya Taipei menyimpan salah satu koleksi artifak Cina purba yang terbesar di dunia.

Kebudayaan

Taiwan terkenal dengan gabungan budaya tradisional dan moden yang menarik. Muzium di seluruh negara mempamerkan kekayaan sejarah dan budayanya, termasuk Muzium Istana Negara, Muzium Negara Taiwan, Muzium Sejarah Negara, Muzium Prasejarah Negara, Muzium Sejarah Negara Taiwan, Muzium Kesusasteraan Kebangsaan Taiwan dan Muzium Seni Halus Kebangsaan Taiwan. Taiwan juga mempunyai tempat persembahan di seluruh negara, termasuk Teater Nasional dan Dewan Konsert di Taipei, Teater Kebangsaan Taichung, Pusat Kesenian Nasional Kaohsiung dan Pusat Teater Tradisional Taiwan di Taipei. Kemudahan berkualiti tinggi ini telah

Arca blok ramalan gergasi ciptaan Lu Ping-cheng di Pusat Seni Tradisional Kebangsaan di Daerah Yilan, Taiwan dicipta daripada buluh anyam dan kain Hakka. (Chen Mei-ling)

menjadikan Taiwan sebuah hab seni serantau, menganjurkan pelbagai acara seperti Festival Seni Antarabangsa Taiwan.

Seni bina tradisionalnya adalah satu lagi tarikan yang bukan sahaja boleh dilihat di tokong dan kediaman rasmi, tetapi juga pada kebanyakan struktur lama yang telah dipulihkan dan digunakan sebagai pusat komuniti, kafe, kedai dan tempat awam lain. Malah, banyak aspek seni, kraf dan budaya tradisional Cina dipelihara dengan lebih baik di Taiwan berbanding bahagian lain di Asia Timur. Sebagai contoh, Taiwan adalah salah satu negara yang masih menggunakan tulisan tradisional Cina, sementara pertandingan kaligrafi merupakan acara yang sentiasa mendapat sambutan hangat.

Amalan agama Buddha, Konfusianisme dan Taoisme terus dipraktikkan dalam segenap aspek kebudayaan Taiwan, termasuk perayaan keagamaan, kesusasteraan, seni visual dan seni pentas. Di samping itu, pengunjung juga berpeluang mempelajari warisan masyarakat Taiwan berbahasa Hakka dan Taigi, serta 16 suku peribumi yang diiktiraf secara rasmi di negara ini. Taiwan berkongsi kekayaan tradisional di seluruh dunia melalui program yang disokong oleh bahagian kebudayaan pejabat perwakilan di luar negara.

Bandar-bandar besar di Taiwan telah berkembang sebagai metropolis yang maju dengan aneka pilihan hiburan dari siang hingga malam. Sebagai pusat dunia untuk Mandopop, atau muzik pop Mandarin, Taiwan mempunyai pelbagai syarikat tarian yang dipandang tinggi dan arena muzik yang meriah. Pusat Muzik Taipei dan Pusat Muzik Kaohsiung yang dibuka baru-baru ini telah menjadi tempat persembahan utama dengan cepatnya. Sektor

Seorang pereka kraf menambah sentuhan akhir pada tanglung tradisional. (Chen Mei-ling)

televisyen dan filem tempatan mula bangkit semula sejak beberapa tahun kebelakangan ini, manakala ledakan industri kebudayaan dan kreatif dalam negara dapat disaksikan melalui perkembangan kedai pereka fesyen, pasar raya dan pameran yang kian meningkat setiap tahun.

Daripada seni kesusasteraan hingga perayaan rakyat dan suasana meriah di pasar malam, tradisi Taiwan menggandingkan keunikan masa lampau dengan kemodenan era masa kini.

Fakta Penting

11

Taiwan menduduki tempat pertama di Asia Timur dalam Indeks Kebebasan Akhbar Dunia 2025 yang dikeluarkan oleh Reporters Without Borders.

Kepelbagaian media Taiwan boleh dilihat dalam aneka penerbitan dan persaingan sengit dalam industri. Akhbar negara Taiwan beroperasi dalam salah satu persekitaran media yang paling liberal di Asia.

Taiwan menduduki tangga ke-24 di dunia dan tangga pertama di Asia dalam Indeks Kebebasan Akhbar Dunia 2025 yang diumumkan pada 2 Mei oleh organisasi Reporters Without Borders (RSF) yang berpangkalan di Perancis. Dalam kaji selidik yang melibatkan 180 buah negara dan wilayah, Taiwan mendahului Korea Selatan, Jepun, Hong Kong dan China. Sehingga Jun 2024, seramai 176 wartawan daripada 84 organisasi media dari 22 negara ditempatkan di Taiwan.

Media

Presiden Lai Ching-te (depan, kedua dari kanan) berswafoto dengan kakitangan dari dua agensi berita tempatan.
(Ihsan Pejabat Presiden)

Fakta Ringkas

Stesen radio:
186

Stesen televisyen pancaran darat:
5

Pembekal penyiaran satelit:
133
(296 saluran)

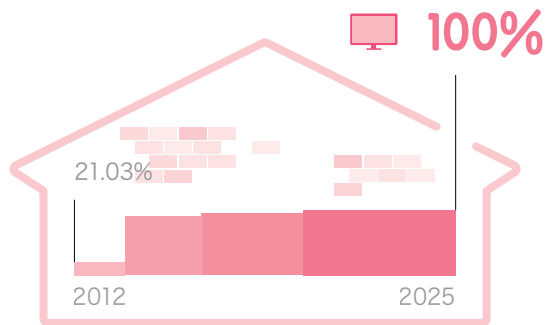

Pengendali televisyen kabel:
63

(Statistik S1 2025)

Sumber: Suruhanjaya Komunikasi Negara

Kadar Penggunaan Televisyen Digital di Rumah Kediaman

Sumber: Suruhanjaya Komunikasi Negara

Kedai buku bebas yang berkembang maju adalah sebahagian daripada landskap media Taiwan yang bertenaga.
(Chin Hung-hao)

Kebanyakan jenis media terlibat dalam peralihan industri kepada dunia penyebaran digital. Dengan memanfaatkan kelebihan Taiwan dalam teknologi maklumat dan komunikasi, bidang e-penerbitan menyuntik nafas baharu dalam industri penerbitan tempatan, yang mengeluarkan 36,174 judul buku baharu dari Januari hingga Ogos 2024.

Peralihan televisyen kabel kepada bentuk digital bukan sahaja menambah pengalaman visual penonton dengan ketara, tetapi juga membuka peluang kepada pelbagai perkhidmatan jalur lebar yang lebih inovatif dan bervariasi. Dengan peralihan digital yang hampir sempurna, televisyen kabel kian menjadi platform penting untuk pelbagai aplikasi multimedia.

Fakta Penting

12

Warganegara dari lebih 62 buah negara dan wilayah menikmati kemasukan tanpa visa ke Taiwan selama 14, 30 atau 90 hari.

Taiwan menyediakan talian maklumat pelancongan pelbagai bahasa yang beroperasi 24 jam (0800-011-765).

Melawat Taiwan

Dengan gabungan budaya yang unik, pemandangan menakjubkan, aneka jenis masakan, kehidupan bandar yang menyeronokkan dan industri perhotelan yang pesat berkembang, Taiwan menjadi destinasi impian pelbagai kategori pengunjung.

Selain landasan kereta api konvensional sepanjang 1,100 kilometer, Taiwan juga mempunyai sistem rel berkelajuan tinggi sepanjang 350 km di sepanjang pantai baratnya. Laluan rel berkelajuan tinggi ini membolehkan perjalanan antara Taipei dengan Kaohsiung dalam masa 94 minit. Kedua-dua bandar ini serta Taoyuan dan Taichung juga terletak di bahagian utara dan tengah Taiwan juga dilengkapi sistem transit laju massa (MRT) yang canggih.

Laluan rel berkelajuan tinggi dan tradisional dihubungkan di lokasi seperti Wilayah Hsinchu, di mana rangkaian berkongsi stesen yang sama. (Chin Hung-hao)

Taiwan mempunyai kepakaran berabad-abad dalam penanaman teh, kini diperhalusi lagi oleh teknologi yang menghasilkan teh berkualiti tinggi untuk eksport dan kegunaan domestik. (Jimmy Lin)

Pameran Perdagangan Antarabangsa

Sepanjang tahun ini, Majlis Pembangunan Perdagangan Luar Taiwan (TAITRA) telah menganjurkan pameran perdagangan yang merangkumi seluruh spektrum industri. Lokasi utamanya termasuk Pusat Pameran Dagangan

Dunia Taipei, Dewan Pameran Nangang di bahagian utara dan Pusat Pameran Kaohsiung di bahagian selatan Taiwan. Untuk butiran lanjut, sila layari www.taiwantradeshow.com.tw.

Maklumat Am untuk Pengunjung

Kerajaan menyediakan pelbagai laman web dan talian khas untuk memberikan maklumat tentang perjalanan, kehidupan dan kerjaya di Taiwan kepada warga asing.

Laman web/Talian khas Bahasa

Pentadbiran Pelancongan Taiwan www.taiwan.net.tw	Inggeris, Perancis, Jerman, Indonesia, Jepun, Korea, Melayu, Mandarin, Sepanyol, Thai, Vietnam
Talian Khas Maklumat Perjalanan 0800-011-765 (24 jam)	Inggeris, Jepun, Korea, Mandarin
Agensi Imigresen Negara www.immigration.gov.tw	Inggeris, Indonesia, Khmer, Mandarin, Thai, Vietnam

---

Talian Khas untuk Warga Asing di Taiwan Panggilan domestik: 1990 Panggilan dari luar negara: 886-800-001990	24 jam, 7 hari seminggu: Inggeris, Jepun, Mandarin Dari 9:00-17:00, Isnin-Jumaat: Indonesia, Khmer, Thai, Vietnam
--	--

Tarikan Pelancongan

Bahagian Utara Taiwan

Muzium Istana Negara: www.npm.gov.tw

Taipei 101: www.taipei-101.com.tw

Muzium Seramik Yingge, Bandar Taipei Baru:
www.ceramics.ntpc.gov.tw

Dewan Peringatan Chiang Kai-shek:
www.cksmh.gov.tw

Tokong Lungshan: www.lungshan.org.tw

Taman Negara Shei-Pa: www.spnp.gov.tw

Taman Negara Yangmingshan: www.ymsnp.gov.tw

Kawasan Pemandangan Timur Laut dan Pantai Yilan:
www.necoast-nsa.gov.tw

Kawasan Pemandangan Pantai Utara dan Guanyinshan:
www.northguan-nsa.gov.tw

Bahagian Tengah Taiwan

Kawasan Pemandangan Tasik Sun Moon:
www.sunmoonlake.gov.tw

Kampung Kebudayaan Orang Asli Formosa:
www.nine.com.tw

Kawasan Pemandangan Tri-Mountain:
www.trimt-nsa.gov.tw

Institut Penyelidikan dan Pembangunan Barangan Kraf Taiwan: www.ntcri.gov.tw

Perbandaran Lukang: www.lukang.gov.tw

Muzium Negara Sains Semula Jadi:
www.nmns.edu.tw

Taman Negara Yushan: www.ysnp.gov.tw

Bahagian Timur Taiwan

Taman Negara Taroko: www.taroko.gov.tw

Kawasan Rekreasi Hutan Taiwan:
recreation.forest.gov.tw

Kawasan Pemandangan Pantai Timur:
www.eastcoast-nsa.gov.tw

Kawasan Pemandangan Lurah Longitud Timur:
www.erv-nsa.gov.tw

Bahagian Selatan Taiwan

Taman Negara Taijiang: www.tjnp.gov.tw

Taman Negara Kenting: www.ktnp.gov.tw

Kawasan Pemandangan Alishan: www.ali-nsa.net

Kawasan Pemandangan Siraya: www.siraya-nsa.gov.tw

Kawasan Pemandangan Teluk Dapeng: www.dbnsa.gov.tw

Kawasan Pemandangan Maolin: www.maolin-nsa.gov.tw

Kawasan Pemandangan Pantai Barat Daya:
<http://www.swcoast-nsa.gov.tw/en>

Taman Negara Shoushan: www.nnp.gov.tw

Pulau-pulau Sekitar

Taman Negara Kinmen: www.kmnp.gov.tw

Taman Negara Marin Penghu Selatan:
www.marine.gov.tw

Kawasan Pemandangan Matsu: www.matsu-nsa.gov.tw

Pulau Hijau dan Pulau Orkid:
tour.taitung.gov.tw/en/discover/offshore-islands

Perayaan & Acara

Bulan	Perayaan/Acara*
Jan	Sambutan Tahun Baru
Feb	Pesta Tanglung Taiwan**
Mac	Pameran Orkid Antarabangsa Taiwan
Apr	Perayaan Keagamaan Antarabangsa Mazu Taichung (ziarah keagamaan) Pesta Marin Teluk Dapeng Minggu Fesyen Taipei
Mei	Pesta Bunga Api Antarabangsa Penghu
Jun	Pesta Suria di Taiwan Pesta Seni Pantai Timur Taiwan dan Konsert Cahaya Bulan Tepi Laut
Jul	Pesta Belon Antarabangsa Taiwan
Ogos	Pameran Masakan Taiwan
Sep	Pesta Berbasikal Taiwan
Oktober	Pesta Berbasikal, Muzik & Bunga Api Tasik Sun Moon
Nov	Pesta PASIWALI Taiwan Kepulauan Gaillardia Maraton Rentas Laut Penghu
Dis	Pesta Mata Air Panas & Masakan Mewah Taiwan Christmasland di Bandar Taipei Baru

Tokong Tianhou Perbandaran Lukang di Wilayah Changhua, bahagian tengah Taiwan didedikasikan kepada dewi laut Mazu. (Chin Hung-hao)

*Untuk maklumat lanjut, sila layari laman web <https://eng.taiwan.net.tw>.

**Pesta Tanglung Taiwan diadakan di bandar atau wilayah yang berlainan setiap tahun. Pada tahun 2026, pesta ini akan diadakan di Wilayah Chiayi.

Mata Wang

Dolar Taiwan Baru (NT\$ atau TWD)

Kadar pertukaran: NT\$30 bagi setiap AS\$1 (Jun 2025)

Zon Waktu

Semua wilayah berada dalam zon waktu yang sama,

UTC +8 jam

(tiada pelarasan bermusim)

Kad Kredit dan Cek Kembara

Kad kredit utama diterima secara meluas. Cek kembara boleh ditunaikan di kaunter pertukaran asing bank, hotel dan kedai yang berorientasikan pelancongan.

Pemberian Tip

Pemberian tip bukan budaya di Taiwan. Caj perkhidmatan sebanyak 10 peratus biasanya dikenakan ke atas harga bilik serta makanan di hotel dan restoran.

Elektrik

AC 110 V / 60 Hz

Maklumat Visa

Biro Hal Ehwal Konsul, Kementerian Luar Negeri

Telefon: (+886)-2-2343-2888

Laman Web: www.boca.gov.tw

Peraturan Kastam

Pentadbiran Kastam, Kementerian Kewangan

Telefon: (+886)-2-2550-5500 sambungan 2116

Laman Web: web.customs.gov.tw
